

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 46

Gruodžio – December 4, 1987 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

JAV ir Kuba Meksikoje susitarė atnaujinti ankstyvesnį susitarimą dėl kubiečių emigracijos. Kasmet iš Kubos į JAV galės emigruoti apie 27,000 kubiečių, o JAV turės teisę gražinti į Kubą čia emigravusius iš Mariel uosto apie 2000 kriminalistų, kurie dabar yra laikomi Amerikos kalėjimuose kaip neteisėtai imigravę. Taip pat buvo susitarta ir dėl radijo Marti tolimesnių transliacijų į Kubą.

Izraelio ministeris pirmininkas Yitzhak Shamir, atsiliepdamas į valstybės sekretoriaus Shultz siūlymą pradėti pasitarimus su Jordano karaliumi Hussein dėl taikos, pareiškė sutinkąs pradėti pasitarimus, bet niekada nesutiks, kad tuo reikalu būtų suaukta tarptautinė konferencija, kaip to pageidauja Jordano karalius, ir kad Izraelis niekada neatsisakys okupuotų arabų žemių.

Jungtinių Tautų visumos susirinkimas priėmė eilę rezoliucijų prieš Pietų Afrikos vis dar praktikuojamą apartaidą. Viena rezoliucijų papeikia Izraelį už jo vykdomą prekybą su Pietų Afrika, o kita uždraudžia parduoti Pietų Afrikai aliejų.

Prezidentas Reagan ir kongreso vadai susitarė sumažinti biudžeto deficitą per 1988 m. 30 bil. dol.

Du Salvadora partizanų vadai, Rubben Zamora ir Guillermo Ungo, žada grįžti į Salvadorą, bet nesutinka nutraukti santykių su partizaniais, kaip to reikalauja prezidentas Jose Napoleon Duarte.

Vakarų valstybėse, kurios yra įsileidusios nemažus skaičius imigrantų iš trečiojo pasaulio valstybių, steigiasi dešinėsios partijos, reikalaujančios tokius imigrantus ištremti, nes jie atima darbus iš europiečių.

JAV ir Sovietų Sąjunga susitarė pasikeisti stebėtojų vietose, kur jų uždavinys būtų per 13 m. sekti trumpų ir vidutinių nuotolių branduolinių raketų panaikinimą.

Ispanijos ministeris pirmininkas Felipe Gonzales, nepaisydamas Nato valstybių spaudimo, reikalauja, kad JAV atitrauktų iš Ispanijos bazės prie Madrido 72 F-16 kovos lėktuvus ir juos aptarnaujančius karius.

Rumunijos pramoninio Brasov miesto darbininkai, per trejus metus kentę maisto produktų ir kuro trūkumus, užpuolė miesto valdybą ir ją gerokai apnaikino, nes ir šiais metais ji smarkiai sumažino atlyginimus.

Sovietų Sąjungos Afganistano karo veteranai prie komjaunimo sąjungos sukūrė organizaciją, kurios uždavinys būtų kovoti su oficialiu dėmesio nekreipimu į jų reikalus ir reikalauti, kad Afganistane, Ispanijos pilietiniame kare, Čekoslovakijos invazijoje ir kitur žuvusiems sovietų kariams vykdančiam "tarptautinius įsipareigojimus" būtų statomi paminklai.

Louisianos kalėjime 1000 laikomų čia imigravusių iš Kubos Mariel uosto kriminalistų, protestuodami prieš jų numatomą gražinimą į Kubą, sukėlė riausę, paėmė apie 30 įkaitų ir padegė kalėjimo pastatus.

Irako lėktuvai dabar puolė Irano nebaigtą įrengti branduolinės energijos stotį.

VISOM PRIEMONĖM STABDO VAIKŲ KATEKIZACIJĄ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 71

Baugina kunigus ir tikinčiuosius

Joniškis. 1986 m. balandžio 1 d. į Joniškį susitikimui su RRT įgaliotinio pavaduotoju Juozėnu buvo sukviešti rajono bažnyčių komitetų nariai. Jie buvo prašomi apie įvyksiantį susirinkimą nepranešti parapijų kunigams. Susitikimo pradžioje Juozėnas gyrė tarybinę laisvę: jo nuomone, pakankamai išleidžiama maldaknygių, kunigai aprūpinami mišiolais, visi kas tik nori gali dalyvauti religinėse apeigose ir t. t.

Apie pusę valandos pavaduotojas Juozėnas aiškino susirinkusiems Žagarės klebono kun. Gustavo Gudanačiūso "nusikaltimus". anot Juozėno šio ekstremisto nusikaltimus galima suskirstyti į keturias grupes:

1. Vaikų katekizacija. Pernai vasarą prieš vakarines Mišias mokydamas vaikus tikėjimo tiesų.

2. Rengia laidotuvių procesijas per miestą su kryžiumi ir vėliavomis.

3. Sako politinius pamokslus.

4. Rašinėja tarybų valdžią šmeižiančius pareiškimus. Pareiškimuose atvirai puola tarybų valdžios politiką Bažnyčios atžvilgiu. "Matyt, kun. G. Gudanačiūso įsitikinęs, kad už antitarybinę propagandą jo, kaip seno žmogaus, neišdrįsim pasodinti į kalėjimą, tačiau taip toliau tęstis negali ir pirmiausia Žagarės bažnytinis komitetas privalo pareikalauti kleboną nutraukti savo nusikalstamą veiklą", — kalbėjo pavaduotojas Juozėnas.

Į Bažnyčią įsiveržė

Praeitais metais, kun. G. Gudanačiūsi aiškinant vaikams tikėjimo tiesas, į bažnyčią įsiveržė apylinkės pirmininkė Jasienė, lydimą uniformuotos milicininkės Jūralienės ir atstovės iš mokyklos.

Nekreipdami dėmesio, kad bažnyčioje su vaikais buvo ir suaugusių žmonių, komisijos nariai užsirašė besimokančių vaikų pavardes, o kun. G. Gudanačiūsiui sustatė protokolą.

Rajono prokuroras įspėjo kun. G. Gudanačiū, kad už vaikų mokymą tikėjimo jame gresia 3 metai kalėjimo. Netrukus tai pati milicijos darbuotoja Jūralienė rajono laikraštyje skundėsi, kad jų rajone daug tėvų ir motinų verkia, jog nesusišneka su savo vaikais, vaikai tampa chuliganais.

Kada pamokslas politinis

Kun. G. Gudanačiūso pamokslu metu paaiškino žmonėms, kad chuliganizmo plitimas susijęs su paaugliu ignorancija tikėjimo srityje, kalbėjo, kad trukdoma vaikams pažinti tikėjimą, ir tai jau savaime stumia juos į amoralių kelią. Po šio pamokslu kun. G. Gudanačiūso buvo apkaltintas sakęs politinį pamokslą.

Partorgas Jasas rajoniniame laikraštyje rašė, kad Žagarės

JAV susitarė su Laos vyriausybe dėl ten Vietnamo karo metu dingusių 555 karių ieškojimo, ir JAV pažadėjo į Laos pasiųsti ryžius. Nei JAV nei Laos vyriausybė nepritaria privačiai vykdomam dingusių karių ieškojimui.

apylinkėje ateistinę pasaulėžiūrą platina 28 propagandistai, ypač sėkmingai dirbama individualus darbas tikinčiųjų tarpe — ateistai aktyvistai lankosi tikinčiųjų šeimose ir įtikinėja tėvus neleisti vaikų į bažnyčią.

Klebonas ir šį straipsnį pakomentavo iš sakyklos, sakydamas, kad parapijoje prieš 28 propagandistus yra tik vienas kunigas ir tam pačiam uždrausta lankyti tikinčiųjų šeimas... Pamokslas buvo paskaitytas politiniu iššūkumu.

Kunigai beteisiai

Juo žėnas reikalavo, kad bažnytinių komitetų nariai rimčiau kontroliuotų kunigų veiklą. Pagal RRT įgaliotinio įstaigą, bažnytiniai komitetai privalo:

1. Prašyti rajono vykdomuosius komitetus leisti tam ar kitam kunigui atvykti į atlydus. Neturintiems tokio leidimo kunigams komitetas privalo neleisti eiti prie altoriaus.

2. Privalo stebėti, kad kunigai nemokytų vaikų katekizmo.

3. Parapijose neturi būti organizuojamos Vėlinių procesijos į kapines; laidotuvės neturi virsti religinėmis demonstracijomis. Laidotuvių procesijoje draudžiama dalyvauti kunigui. Negalima nešti kryžiaus ir vėliavų.

Nors prelegentas skundėsi ku-

nigų veiklos suaktyvėjimu Joniškio rajone, tačiau faktiškai rajone, kaip ir kituose Šiaurės Lietuvos rajonuose, padėtis lūdna.

Štai keletas faktų. Praeitais metais į Joniškį vikaru buvo paskirtas tik ką baigęs Kunigų seminariją kun. Alvydas Grabnickas. Bedieviai pastebėjo, kad vikaras bendrauja su vaikais ir jaunimu, pradėjo demonstratyviai jį sekti, net vykstant pas ligonius.

Nurodo ką kviesti į atlydus

Joniškio klebonui bedieviai išdrįso nurodinti, ką iš kunigų kviesti į atlydus ir ko nekviesti. Kriukų parapijos bažnytinis komitetas, nepranešdamas parapijos klebonui, vykdo civilinės valdžios nurodymus.

Pašvitinio bažnyčioje beveik nėra vaikų ir jaunimo. Dekanas kun. Boleslovas Stasaitis bedievių įbaugintas prašė vienos motinos, kad neleistų savo vaikų patarnauti šv. Mišioms. Rajono parapijose labai mažai vaikų paruošiama pirmajai Komunijai.

Kiek geresnė padėtis Žagarėje. Čia pirmajai Komunijai kasmet paruošiama apie 20 vaikų, kai tuo tarpu maždaug prieš 10 metų būdavo paruošiama 100 vaikų.

(Bus daugiau)

Lietuvos kariuomenės minėjimo programos dalyviai ir svečiai. Iš k. Tadas Alinskas, Vida Jankauskienė, Vilijus Bražėnas, Janė Simutienė ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Nuotr. Liudo Tamošaičio

GORBAČIOVUI ATVYKSTANT

Ryšium su 1987 gruodžio 7 - 8 įvyksiančiu M. Gorbačiovo vizitu Washingtone JAV LB Krašto valdyba kreipiasi į visus geros valios lietuvius su prašymais:

1. Kviečiame dalyvauti Washingtono gruodžio 8, antradienį, nuo 6 iki 10 val. vak. Lafayette Parke (skersai gatvės nuo Baltųjų Rūmų) ruošiamoje Baltų demonstracijoje. Tuo metu, kai Gorbačiovas ir diplomatai atvyks į Baltųjų Rūmų priėmimą, gaušiai susirinkę liudysime Pabaltijo tautų kančias ir laisvės troškimą.

2. Laiškais ir telefoniniais paskambinimais prašome įtaigoti savo valstijų senatorius ir kongresmanus, kad Gorbačioviui nebūtų duota teisė kalbėti bendrai JAV Kongreso sesijai (joint session of Congress). Sov. Sąjungos diktatoriui, kurio valdymoje valstybėje milijonams yra

kasdien pažeidžiamas žmogaus teisės, tokia garbė negali būti suteikiama.

3. Gorbačiovo vizitas sudaro puikią progą amerikiečių spaudoje priminti Pabaltijo valstybių tragediją ir tebevykdomus žmogaus teisių pažeidimus. Išnaudokime šią progą veikdami su kitų sovietų pavergtų tautų atstovais. Neleiskime emigracijos iš Sov. Sąjungos klausimui nustumti nemažiau svarbius sovietų ekspansionizmo, tautų apsisprendimo, šeimų sujungimo, tikėjimo persekiojimo bei kitų žmogaus teisių pažeidimo klausimus.

Savo ruožtu JAV LB Krašto valdyba prez. Reaganui yra paruošusi memorandumą. JAV prezidentas yra prašomas apeliuoti į Sov. Komunistų partijos generalinį sekretorių, kad Sov.

Pasakoja Jonas Simokaitis — 5

SAKOSI GIMĘS TRIS KARTUS

Bandymai atsikvilioti pilietybės

Dar prieš savo areštą jis jau rašė, kad atsisako sovietinės pilietybės. Vėl rašė Lefortovo KGB kalėjime, pakeitus mirties bausmę lageriu. Šį pareiškimą įteikė 1971 liepos 21 — Lietuvos okupacijos dieną.

Po to daug kartų rašė iš lagerio. Į tokius pareiškimus silpnai reaguodavo. Tai imdavo ir paskelbdavo bado streiką. Vien per penkerius metus lageriuose, sudėjus visas prabadautas dienas, susidaro 315 parų. Badavimo tikslas pirmiausia buvo, kad atsisako sovietinės pilietybės. Kartu tai buvo protestas prieš įvairias represijas lageriuose. Badaujant dar jį priverstinai maitindavo.

Ir po 1985 lapkričio 13, kai jau buvo grąžintas į Vilnių, nekartą rašė tuo pačiu reikalu. Kai nuėmė režimą, rašė į aukščiausiąsias Maskvos institucijas; jų partijos 27 suvažiavimui, nors jis pats niekada nebuvo tos partijos narys.

KGB visą laiką pastoviai ir net demonstratyviai sekė kiekvieną jo žingsnį, net provokavo ir laukė, kad jis padarytų kokį neatšargų žingsnį, kuris sudarytų pretekstą vėl jį pasodinti.

Pareiškimai, kad atsisako sovietų pilietybės ir kad reikalauja leidimo išvykti, likdavo be jokio atgarsio, bet štai 1987 vasario 11 jį iškvietė į Vilniaus OVIR (vizų ir leidimų skyrių) ir pasakė, kad gali nešdintis kur tik nori — į bet kurią Vakarų šalį.

Jie suprato, kad vietoje jį sunaikinti būtų nepatogu, kiltų per daug triukšmo Vakaruose. Jiems priešiška nusiteikusių žmogų lengviau sunaikinti, kai jis jau yra Vakaruose, tada suerčia kaltę kitiems. Tuo metu pas save

jie praveda šmeižtų kampaniją. Ir apie jį rašė Tiesoje, Gimtajame Krašte, Sov. Litva.

Žinia, kad gali išvykti iš Sovietų Sąjungos jam buvo labai džiaugsminga.

KGB bando užverbuoti

Ne kartą jį bandė KGB užverbuoti savo agentu. Ypač aktyviai tai darė, grįžus į Vilnių. Tai vadinamoji "meduolio ir botago" taktika. Siūlė aukso kalnus, atskirą butą Vilniuje jam vienam, padorų darbą, net galimybę artimu laiku įsigyti lengvą mašiną. Darė ir kitokias provokacijas, bet jo neįveikė. Lagerių patirtis padėjo išvengti, kad jis nepakliuotų ant "kabliuko".

Jis net skundus rašė į centrinį KGB komitetą Maskvoje, rašė Čebrikovo ir kitų vardais. Skunduose aiškino, ką daro vietinė KGB įstaiga Vilniuje, norėdama jį užverbuoti.

Tada 1986 m. kovo mėn. buvo pakviestas į KGB įstaigą Vilniuje, kur pulkininko laipsnio saugumietis pranešė, kad daugiau Vilniaus KGB nesistengs jo užverbuoti. Tačiau vis tiek tegu jis negalvoja išvykti į Vakarus.

Ieško, kas jį priims

Po 1987 vasario 11 jam teko ieškotis, kas jį priims. Kreipėsi į kelias pasiuntinybes Maskvoje. Austrai ir N. Zelandija atsakė, kad priimti šiuo momentu negali, nes bus sunkumų aprūpinti darbu. Bet kartu pareiškė, kad gali dar kartą kreiptis, jei kitur jo nepriims. Bet to nereikėjo, nes prancūzai aštuonių dienų laikotarpyje jam išdavė vizą. Tai buvo 1987 kovo 10.

Atvežus šį dokumentą į Vilnių, jam išdavė išvažiavimo vizą į Izraelį. Paaiškino, kad visko sutvarkymas jam išvykti į Prancūziją dar užimtų 6 mėnesius. Paskui tik Maskvoje su prancūzų diplomatų pagalba šiaip taip pasisėkė išvažiuoti. Išvyko 1987 balandžio 26 į Paryžių. Prieš išvykstant, Maskvoje jam pranešė, kad dar jį priimtų Švedija, Australija, Vakarų Vokietija. Išvyko į Prancūziją, nes jį pirmoji davė vizą.

Žmonos likimas

Žmona Gražina Mickutė tris metus buvo kriminaliniame lageryje Panevėžyje. Tik vieną kartą aplankė jį 1974 metais lageryje. Po to ją moraliai terorizavo Vilniuje. Tada ji išsikyrė su juo. Vėliau ištekojo už žmogaus, kuris galėjo išemigruoti iš Sovietų Sąjungos. Su juo išvyko 1978 rugpjūčio 25. Jos pavardė dabar Bolon, atrodo, kad gyvena Kanadoje.

Pažintis su disidentais

Tvarkydamas dokumentus prancūzų ambasadoje Maskvoje jis nurodė eilę politinių kalinių, su kuriais jam teko drauge būti lageriuose. Tie buvo Josif Beginas, žymus žydų reikalų gynėjas, Aleksander Sinsburg, E. Kuznecov, A. N. Ščaranski ir kiti.

Kai pernai gruodžio 22 į Maskvą grįžo akademikas Sacharovas,

(nukelta į 2 psl.)

tais tariantis strateginių ginklų žaizdinio klausimais ir vengti sutarties, kuri ateityje leistų Sov. Sąjungai šantažuoti Vakarų Europos valstybes.

Baigus ruošti šį pranešimą spaudai, buvo patirta, kad Baltyjei Rūmai atsisako savo sumanymo M. Gorbačioviui leisti kalbėti JAV Kongreso bendrai sesijai. Kviečiame šį reikalą sekti, kol atšaukimas galutinai nformalizuotas.

JAV LB

IS OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vilniuje, dešiniajame Neris krante, yra originalios architektūros pastatas, kuriame įrengta Lietuvos TSR revoliucijos muziejus. Jame yra devyniolika salių, kuriose eksponuojama daugiau, kaip 4 tūkstančiai unikalių dokumentų, o muziejaus fonduose sukaupta daugiau, kaip 140 tūkstančių muziejinių vertybių. Spalio 22 muziejus susilaukė milijonojo lankytojo, kuriu buvo Vilniaus kuro aparatūros gamyklos derintojas Vytautas Markauskas, cecho komjaunimo organizacijos sekretorius.

— Lietuvos valstybiniame akademiname dramos teatre buvo pastatyta V. Krėvės veikalas "Skirgaila". Režisavo Henrikas Vancevičius. Vaidino liaudies artistas R. Adomaitis, Lietuvos nusipelnęs artistas J. Meškauskas, Lietuvos liaudies artistas A. Rosenas, aktorė R. Jakučionytė ir kiti. Dekoracijos Janinos Malinauskaitės, muzika Algirdo Martinaičio.

Savaitės įvykiai

Nikaragvos vyriausybė, vykdydama Centrinės Amerikos taikos plano nuostatus, paleido iš kalėjimų 985 politinius kalinius.

Maskvos gyventojai reikalauja, kad būtų paskelbta spalio 21 partijos centro komitete pašalinto Maskvos partijos sekretoriaus Boris N. Jelcino kalbos tekstas, bet centro komiteto posėdžiai yra slapti, ir kas ten kalbama — neskelbiama.

Jungtinėms Tautoms ruošiantis debatsams dėl Kipro statuso atėties, graikės moterys būriu bandė prasiveržti į Turkijos okupuotą šiaurinę Kipro dalį ir puolė sieną saugojusių turkų sargybą, kuriai į pagalbą atėjo sieną saugojantieji Jungtinių Tautų priežiūros daliniai, nors moterys buvo neginkluotos ir siekė tik laisvo susisiekimo.

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė palaimintaisiais 63 kunigus ir 22 pasauliečius, kurie buvo nukankinti tuometinėje Galijoje, Anglijos karaliui Henrikui VIII vykdant atsiskyrimą nuo Romos katalikų Bažnyčios.

Sovietų Sąjunga pirkė iš JAV papildomai 450,000 metrinių tonų kviečių vyriausybės remiamom kainom.

Respublikonų partijos senatoriai aštriai kritikavo Atstovų rūmų pirmininko Jim Wright siūlymą, kad gen. sekretorius Corbačio pasakytų kalbą bendram Kongreso posėdžiui ir prašė prezidentą sudaryti kurį nors kitą forumą jo kalbai.

— Kauno priemiestyje esančiame Neveronių šiltnamių kombine, kuriame per metus užauginama daugiau kaip trys tūkstančiai tonų daržovių, pradėta eksperimentinio šiltnamio statyba.

— Kaune įsteigta M. K. Čiurlionio draugija. Ji rūpinsis lietuvių kompozitoriaus, kultūros ir visuomeninės veikėjo M. K. Čiurlionio palikimo ir kūrybos propagavimo saugojimu. Draugija veiks kaip Kultūros fondo padalinys.

— Sovietų Sąjungos finansų ministerijos pranešimu nuo spalio 20 dienos išleidžiamos trys jubiliejinės 1, 3, 5 rublių monetos. Jos pagamintos iš vario ir nikelio baltos spalvos lydinio.

— Lietuvos delegacija išvyko į Austriją — Salzburgą, kur bus atidaryta spalvotos fotografijos paroda "Tarybų Lietuvos architektūra" ir bus aptarta penkiolikos metų kultūrinio bendradarbiavimo rezultatai ir numatytos tolimesnės tokio bendravimo perspektyvos.

— Dekada "Vainikas Spaliui" praėjo Lietuvoje. Dalyvavo geriausi vokaliniai ansambliai, pučiamųjų orkestrai, kaimo kapelos, senimo šokių kolektyvai, folkloriniai ansambliai, cirka, lėlių teatrai, anksčiau vykusių konkursų laureatai ir diplomantai surengė šventinius koncertus ir pasirodymus Kapsuke, Palangoje, Kupiškėje, Jurbarko, Radviliškio ir Vilniuje. Kaune koncertavo geriausi moterų ir vyrų chorai, Alytuje — dainų ir šokių ansambliai, Klaipėdoje — vokaliniai instrumentiniai kolektyvai. Tauragėje ir Švenčionyse — liaudies teatrai, Telšiuose — meninės agitbrigados.

— Kaune atidaryta nauja J. Paleckio vardo viešoji biblioteka Parodos kalno kampe. Joje yra devynios skaityklos, konferencijų salė, pokalbiams skirta salė. Skaitytojams užsakytą knygą pristatoma per 10-15 minučių, yra

Pasakoja Jonas Simokaitis

(atkelta iš 1 psl.)

tai jis per Maskvos disidentus sužinojo jo telefoną ir paskambino. Kalbėjosi su akademiko žmona Elena Bonner, ir jam buvo paskirta pasimatymo data.

Taip 1987 sausio 14 Maskvoje jį priėmė akademikas A. Sacharovas, dalyvaudamas ir akademiko žmonai E. Bonner. Pasikalbėjimas truko apie 40 minučių. Sacharovas pažadėjo jam padėti išvykti. Maždaug po mėnesio jį vėl trumpam priėmė akademiko žmona E. Bonner. Jau būdamas Vakaruose, J. Simokaitis sužinojo, kad Sacharovas darė žygių, skambino į Prancūziją, V. Vokie-

kopijavimo aparatūra, kas savaitę išdėliojama 300-500 naujų leidinių, o šiuo metu bibliotekoje yra 2 milijonai 300 tūkstančių spausdinių. Biblioteka kasdien aptarnauja beveik po pusę tūkstančio lankytojų.

— Kijevo valstybinio universiteto Kobzarjaus salėje spalio 28 įvyko literatūros vakaras, skirtas Maironio 125-osioms metinėms. Vakarą pradėjo Ukrainos rašytojų sąjungos Kijevo organizacijos valdybos sekretorius, TSRS valstybinės premijos laureatas, poetas Ivan Drač, pažymėdamas Maironio didingą ir turiningą puikią literatūrą, istorinius ir kultūrinius Ukrainos ir Lietuvos ryšius. Kalbėjo filolo-

APIE PROF. VYTAUTĄ SKUODĮ

Apie prof. Vytautą Skudį ilgą laiką straipsnį įsidėjo The Daily Journal lapkričio 9 laidoje. Straipsnį parengė Associated Press, kai V. Skudis lankėsi Washingtoje.

Čia suminėta pagrindinės žinios apie prof. V. Skudį, kaip jis vargo Lietuvoje, kaip buvo areštuotas, kaip atvyko į Ameriką. Paliečiama ir dabartinė padėtis okupuotoje Lietuvoje, rašoma, kad lietuviai, gyvenę už Lietuvos ribų, deda pastangas išlaisvinti savo tėvynę iš sovietinio jungo. Straipsnis parašytas su simpatija Lietuvai.

MAIRONIO MINĖJIMAS VILNIUJE

Spalio 26 Lietuvos valstybiniame akademiname dramos teatre įvyko iškilmingas didžiojo lietuvių poeto Maironio gimimo 125-ųjų metinių minėjimas. Dainiaus atminimo pagerbimas susirinko rašytojai, mokslininkai, pedagogai, darbininkai ir jaunimas.

Minėjimą atvyko aukštieji Lietuvos komunistų partijos pareigūnai ir darbuotojai, kultūros veikėjai, svečiai iš Maskvos ir kitų respublikų, dvasiškijos ir visuomenės atstovai.

tiją, Ameriką jo išvažiavimo reikalu. Nuo jų pagalbos daug kas priklausė. Dabar, jau gyvendamas laisvame pasaulyje, jis dėkoja visiems, kurie padėjo jam išvykti iš Sovietų Sąjungos.

o — o

Savo pasakojimus baigia, kad jis gimė 1936 liepos 2 Kaune. Antrą kartą "gimė" 1971 liepos 12, kai mirties bausmę pakeitė 15 metų lagerio. Trečią kartą "gimė", kai 1987 balandžio 26 d. 20 v. 56 minutės perskrido Sovietų Sąjungos sieną ir nebeteko Sovietų pilietybės. Kad tai galėtų įvykti, turėjo praeiti beveik 19 metų, kurie atnešė daug kentėjimų.

gas, poetas ir vertėjas Anatolij Nepokupny, Vilniaus pedagoginio instituto docentė Irena Slavinskaitė, Kauno literatūros muziejaus mokslinė bendradarbė Dalia Laurinavičienė, poetas ir vertėjas Vladas Šimkus, ukrainiečių literatai Dmitrij Čeredničenko, Stanislav Telniuk, Nadežda Neporožnija, o Pavel Novčian skaitė Maironio kūrybinių vertimus į ukrainiečių kalbą ir Maironiui skirtus savo eilėraščius. Literatūros vakaras baigtas koncertu ir svečiams buvo įteikti atminimo medaliai, sukurti Maironio jubiliejui.

— Vilniaus klinikinės ligoninės kardiologiniame skyriuje mirė Albinas Penkauskas, 45 metų amžiaus, kuriam rugsejo 2 buvo padaryta Lietuvoje pirmoji širdies persodinimo operacija. Mirė spalio 28, kraujui išsiliejus smegenyse.

— Lietuvos literatūros muziejaus fondai papildyti retais rašytojo Juozo Paukštelio laiškais, rankraščiais, Šatrijos Raganos nuotraukomis ir jai rašytais atvirukais.

San Francisco moderniojo meno muziejuje vykstančioje stambioje tarptautinėje foto parodoje eksponuota trys kaukiečių Aleksandro Macijausko nuotraukos iš serijos "Veterinarijos klinikoje".

S.L.K.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

GINA SIMONAITYTĖ dirba Greiner Maltz Industrial Real Estate įstaigoje. Ten pardavinėja arba išnuomoja industriniai pritaikytas patalpas, fabrikus, sandėlius. Skambinti 718 - 706 - 4469.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušo klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, s.v. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KĖPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirma. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dėdamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Prašau pratęsti prenumeratą 1987 - 1988 metam.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Sluoclu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP STREET

BROOKLYN, N.Y. 11229

TEL.: 718 769 - 1300

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimo komitetas Philadelphiaje. Pirmoj eilėj iš k.: Julija Dantienė, kun. Kajetonas Sakalauskas, pirm. Teresė Gečienė, kun. Eugene A. Wassel, Gema Kreivėnaitė. Antroj eilėj iš k.: Algimantas Gečys, Alė Maciūnienė, Roma Krušinskienė, Bronius Vaškaitis, Hedy Sarczewicz, Anilora Masalaitienė. Trečioj eilėj iš k.: Linas Kučas, Vytas Maciūnas, Virgus Volertas ir dr. Jonas Meškauskas. Trūksta: kun. Joseph Anderlonio, Renatos Baraitės, Rimanto Stirbio, Marijos Šušinskienės, Dianos Drumstas, Onos Pluškonienės, Kazio Razgačio, Algio Šalčiūno ir Esteros Washofsky. Nuotr. Algio Čepulio

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Spauda — mūsų stiprybė

JAV LB Kultūros Taryba štai ėmė ir paskelbė lietuviškos spaudos mėnesį. Tokie mėnesiai parinktas gruodis.

Kodėl tai skelbiama, kodėl visur daugiau rašoma apie spaudos problemas ir jos reikšmę bendruomenei arba tautai?

Tokie mėnesiai nori atkreipti visuomenės dėmesį į tas problemas, kurios mum svarbios, išaiškinti degantį reikalą. Visi, kas šiek tiek seka spaudą, pastebėjo, kad laikraščiai nusiskundžia dabartine padėtimi — per mažą pajamų, kad galėtų laikraštį ne tik išlaikyti, bet ir jį tobulinti.

Per paskutinius kokius 15–20 metų pradėjo brangti popierius, spaudos reikmenys. Pabrango ir darbas. Svarbiausia — pasikeitė mašinos — spausdinimo būdas. Visa lietuviška spauda, kuri pradėjo eiti dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą, po jo, naudojosi tuo pačiu būdu — rinko linotipais ir spausdino plokščia mašina. Laikraščiai buvo įsigiję linotipus ir spausdinimo mašinas.

Dabar spaudos technika ieško naujų būdų, kad būtų greičiau, švariau, kad nereikėtų naudoti švino. Ir tokį būdą surado. Tada senųjų mašinų nebetaisė, nebegamino dalių. Viskas turėjo sugriūti. Sugriuvo ir senosios lietuviškų spaustuvių mašinos. Reikėjo pereiti į naują sistemą, kur panaudoti kompiuteriai, kur nebėra švino. Spausdinama ofsetu.

Perėjimas pareikalavo nemažų išlaidų. Laikraščiai ir skelbė vajus naujom mašinom įsigyti. Ir tų mašinų vis negana, — vis tobulėja spaudos technika.

Sumažėja ir skaitytojai. Gyvenimas juda, keičiasi. Iš gyvųjų tarpo pasitraukia spaudos pionieriai, leidėjai, redaktoriai, žurnalistai, skaitytojai. Tad ir

reikia rūpintis, kaip praplėsti skaitytojų skaičių, kaip įjungti jaunimą, kad jis pamėgtų lietuviškąją spaudą.

Zinome iš istorijos, koks didelis yra spaudos vaidmuo. Napoleonas ją vadino bene penktąja pasaulio galybe. Mūsų tautos gyvenime spauda suvaidino nepaprastą vaidmenį. Tik lietuviška spauda padėjo mum išugdyti tautinę sąmonę ir susiformuoti kaip naujai tautai, kuri nori gyventi savarankiškai, be jokių uniųjų su lenkais. Nepriklausomos Lietuvos laikais spauda ne tik informavo, bet ir ugdė, lavino, cementavo tautą. „Laikraščiai tai ir tai rašė“ — tuo ir gyveno tauta. Gyveno ir laikraščio skelbiomis idėjomis. O tos idėjos stiprijo Lietuvą.

Ir dabar okupuotoje Lietuvoje pagrindžio spauda atliko ir atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį — išsaugoja tautos charakterį, išugdo joje jėgą kovoti dėl savo teisių.

Nepaprastą vaidmenį atliko spauda ir lietuvių išeivijoje. Ji palaikė lietuviškas nuotakas, informavo ir apie Lietuvą ir apie Ameriką, kėlė svarbiausius laiko klausimus. Svarbiausia, ta spauda palaikė lietuviškumą, subūrė mases, kai buvo sprendžiami svarbūs tautos reikalai. Spauda ir buvo tas visada gyvas, visada visus uždegęs lietuviškas žodis.

Ir mūsų laikais, kai suskato spauda rašyti vienu ar kitu klausimu, tuoj turėjo reaguoti kiekiausi Maskvos valdovai. Tik spaudos, tik nuolatinio klausimo kėlimo ir šaukimo dėka grąžinama Klaipėdos bažnyčia. Tik spauda ir mus visus jungia į lietuvišką bendruomenę ir mus palaiko.

Todėl ir svarbu, kad kiekvienas jaustume pareigą tinkamai

Praeitame Darbininko numeryje buvom įdėję labai įspūdingą Šv. Petro kapo vaizdą. Bazilikos rūsyje nepaprastai išpuoštas. Šios aikštelės ir kapo papuošimo darbus atliko popiežius Klemensas VIII (1592–1605) (Žemaičiuose tuo metu vyskupu buvo kunigaikštis Merkelis Giedraitis).

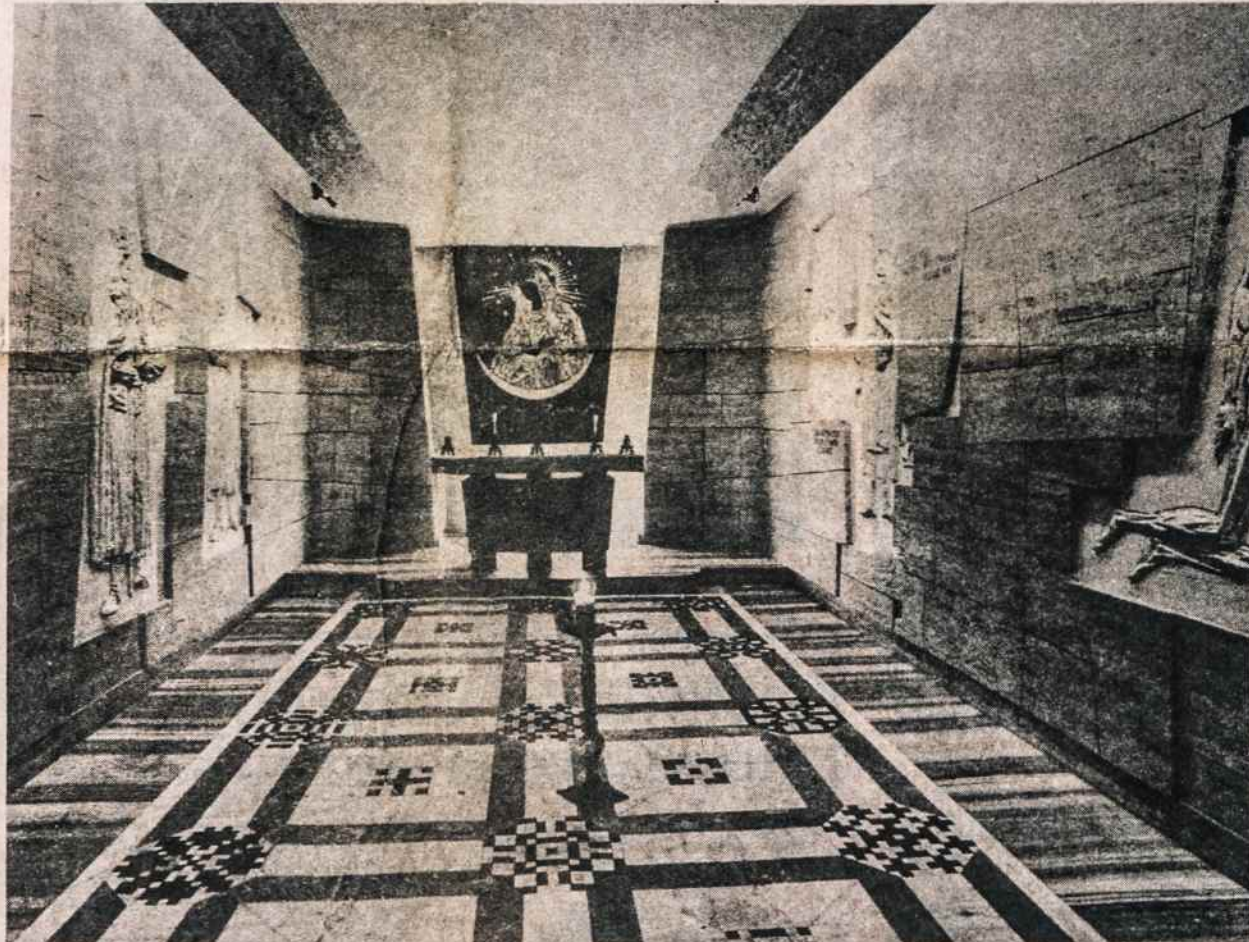
Aplinkui yra įrengta kitų gražių koplyčių. Dvi koplyčios Marijos garbei. Naujausiai įrengtos šios koplyčios: Pijaus XII, Šv. Colombano, lenkų Cėnstokavos Marijos ir lietuvių Aušros Vartų Marijos. Lietuvių kop-

paminėti gruodį — lietuviškos spaudos mėnesį.

Kiekvienas įsipareigokime saipaip paremti lietuviškąją spaudą. Paremkime stambesnę auką. Tai tikrai įmanoma. Palyginkime, kiek mes išleidžiame pramogoms, pasisvečiavimams. Nors mažą dalelę to biudžeto atiduokime spaudai.

Švenčių proga užprenumeruokime mūsų Darbininką ir kitus mėgstamus laikraščius savo draugams, ypač jaunimui, vaikams, kurie eina mokslus ir gyvena kitur.

Būkime nauji spaudos platinotojai, knygnešiai, nes tik mūsų triūsų, mūsų pasiaukojimu ta spauda laikysis ir mus drauge palaikys. Remkime lietuvišką spausdintą žodį, nes jis mūsų stiprybė!

Lietuvos koplyčia Šv. Petro bazilikos rūsyje

PRIEŠ 20 METŲ PRADĖTA STATYTI KOPLYČIA Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Romoje

18 — PAULIUS JURKUS

lyčia paprastai vadinama — La Capella Litvana.

Šią koplyčią Šv. Petro bazilikoje įrengti iniciatyvos ėmėsi vysk. Vincentas Brizgys. Leidimas buvo gautas 1967 gegužės mėnesį. Pirmiausia reikėjo prastai tinkamą vietą. Kasant buvo rasta archeologinių iškasenų, kurios patalpintos muziejuje.

Dekoravimo darbai

Vidaus dekoravimo darbam buvo pakviestas New Yorke gyvenęs dail. Vytautas K. Jonynas. Pirmą jis padarė didoką maketą su dekoracijų projektais. Maketas — visas koplyčios modelis buvo nuvežtas į Romą parodyti. Kai planai buvo komisijos priimti, didesnė darbų dalis buvo atlikta čia, New Yorke, dail. V. K. Jonyno studijoje. Čia jis atliko šoninių sienų reljefus. Darbai iš New Yorke buvo nugabenti į Romą.

Italai turi tokį potvarkį, kad dailininkai, gyvenę užsienyje, negali pilnai atbaigti jų pastatų dekoravimo. Darbo turi gauti ir italų menininkai. Tie italai menininkai pagal pateiktus projektus atliko Aušros Vartų paveikslą.

Rūpintojėlį, grindis, altoriaus atbaidimą.

Aušros Vartų Madona

Galinėje sienoje, kurią ir matai pro koridoriaus durų grotelės, dominuoja didinga Aušros Vartų Marija. Atrodo, kad tai nutapytas paveikslas. Deja, tai yra mozaika.

Romoje pilna mozaikos specialistų ir pačioje Šv. Petro bazilikoje visi paveikslai ne nutapyti, bet išdėlioti iš akmenėlių. Padaryti taip švelniai, kad atrodo nutapyti.

Taip pat ir šioje koplyčioje Aušros Vartų Marija yra atlikta mozaikos būdu, sudėstyta iš akmenėlių. Atrodo labai gražiai ir įspūdingai.

Po paveikslu lotyniškai įrašyta — „Sub tuum praesidium confugimus Mater Misericordiae“ — Tavo užtarymo šaukiamės, Gailėstingumo Motina.

Priekyje yra altorius, padarytas iš marmuro. Jame įgraviruotas lietuviškas kryžius.

Sienų simbolika

Sienos nėra išlygintos, nudailintos, jos sukrautos iš travertino marmuro dideliais gabalais. Tie gabalai nevienodi. Atrodo,

lyg kokios ledo lytys susigrūdę, susispaudę.

Tai simbolizuoja skausmingą Katalikų Bažnyčios istoriją Lietuvoje. Gyvenimo slinktis tą Bažnyčią vienaip ar kitaip spaudė, formavo. Tarp tų marmuro gabalų pasidaro lyg kokios išlaužos — iškirstos įvairiaformės vietos reljefams. Ten ir sudėti tie asmenys, kurie vienai ar kitaip formavo Lietuvoje Katalikų Bažnyčią. Dėmesys skirtas kaip tik krikščionybės įvedimui Lietuvoje.

Istoriniai žmonės

Pirmiausia matome Mindaugo krikštą 1251 m., Inocentą IV, kuris Mindaugą paskelbė karaliumi, toliau kitus Lietuvos krikštytojus: Vytautą ir Jogailą, šventuosius, kurie formavo Lietuvos krikščionybę — šv. Juozapatą Kuncevičių ir šv. Kazimierą — Lietuvos globėją.

Kražių skerdynes, kurios įvyko 1893 m., simbolizuoja griūvantį jaunulius. Prisimenama ir Sibiro lietuvių maldaknygė ir jos vertimas į 15 kalbų, įdėtas pop. Pauliaus VI herbas, nes jis davė leidimą koplyčiai statyti ir ją pašventino. Yra ir Vilniaus bažnyčių bokštų reljefas. Visa tai atlikta su būdingu dail. V. K. Jonynui stiliumi — figūros sudratinčios, formos apibendrintos, dominuoja linijų reljefai.

Rūpintojėlis

Nišoje yra padarytas gana didokas Rūpintojėlis. Jį padarė italų skulptorius Alcide Tico, išliedamas iš bronzos.

Ir jam buvo pateikti bendri šikcai ir gana gausi lietuvių liaudies meno literatūra. Bet jis ėmė ir padarė taip, kaip niekada lietuvių Rūpintojėlio nevaizduoja — jį apvilko marškinėliais — T shirt. Apie tai buvo rašyta spaudoje ir priekaištauta, kodėl taip padaryta, bet viskas buvo per vėlu — buvo nuliedinta iš bronzos. Skulptoriui atrodė, kad nepatogu nuogą Kristų vaizduoti, todėl ir apvilko marškinėliais.

Apačioje po skulptūrą įrašyta, kad tai primena visus lietuvius, kurie liudija gilų tikėjimą į Kristų.

(nukelta į 4 psl.)

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliai

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

ROMOJE 12

Toks vyras mokėjo gėrėtis prozos bei poezijos kūrinių skaitymu, dalyvauti filosofų pašnekesyje, eiti į teatrą tragedijoms bei komedijoms pamatyti, turėti savo nuomonę viešųjų reikalų raizgyne bei pokalbyje apie buitinius klausimus ir naudotis sportu.

O Romos imperijos laikais „išauklėtas ir doras“ žmogus galėdavo eiti atgaivai į viešąsias maudykles!

Graikiškųjų miestų griuvėsiai Sirijos dykumoje, Jordanijoje bei šiaurinėje Afrikoje, — man menasi Palmyra, Hatra, Džerasas (Jerash)... — šiuolaikiniam keleiviu yra lyg šašas ne vietoje. Roma ir Atenai dykumoje! Jie liudija graikų gyvenimo būdą — helenizmo patrauklią jėgą. Iš jų graikų kultūra plito į tolimus užnugarius.

„Neišmani širdis aptemo...“ (Rom. 1,21), apaštalas Paulius buvo miesto žmogus. Jis prašnekinio miesto žmones su Žinia apie

Dievo rūpestį žmogui.

Religija yra žodis, kuris aptaria žmogaus atgamčio ieškojimą. Ieškoti atgamčio — Dievo yra įgimta žmogui. Jausdamas būtinumą ir norėdamas save aptarti, jis ieško ko tai už save diešnio savo rasėje, savo tautoje, kokioje nors partijoje ar ideologijoje.

Rasinis, tautinis, partinis ir ideologinis „dievas“ yra nežmoniškai nepakantus. Tai liudija mūsų amžius. „Neišmani širdis aptemo...“ (Rom. 1, 21). vedamas būtinumo aptarti save, žmogus įstringa šiaurinėje savipratėje. Apaštalas Paulius prašnekinio Romos imperijos žmogų „Nežinomo“ — anapusinio Dievo, — Kūrėjo ir Atpirkėjo vardu (Apd. 17, 22–31).

Religinė pasaulėjauta ir pasaulėžiūra helenizme. Religinė helenizmo pasaulėjauta bei pasaulėžiūra buvo apaštalo Pauliaus kreipimosi fonas į Romos

imperijos miestų žmogų su Žinia apie anapusinį Dievą — Kūrėją ir Atpirkėją. Jaučiu, kad man reikia ją išsamiau pažinti prieš kelionę. Pirmu žvilgsniu ji atrodo tokia padrika. Sunkoka joje rasti raktą į Romos imperijos religinės pasaulėjautos šerdį. Tačiau reikia bandyti. Kur pradėti?

Romos muziejai ir didieji Artimųjų Rytų miestai saugo religinio meno pavyzdžius. Jie padeda pažinti helenizmo religinės pasaulėjautos veržimasi į padriką šerdį. Muziejuose lengvai pastebi, kad Apolonas ir Afroditė, klasikinės graikų religijos dievai, helenizmo fone nevaizduojami pagal jutiminį grožio išgyvenimą, bet pagal Artimųjų Rytų meną.

Mums Apolonas ir Afroditė yra artimi iš gailų skulptūros atgaminų savo nuostabių jaunystės grožiu. Helenistinė religijos pasaulėjauta duoda Apolonui ir Afroditei tikroviškus bruožus ir raukšles veide pagal Artimųjų Rytų meną. Arba priešingai. Artimųjų rytų dievai yra helenistinių menininkų atjauninami, — jie atspindi Apolono ir Afroditės jaunatvišką grožį.

Įprasta šį mišinį vadinti sinkretizmu, — priešybų derinimu bei liejimu į viena. Taigi helenistiniame pasaulyje žmonės patyrė ne tik kultūrinį, bet ir religinį sinkretizmą. Tautos priėmė

kitų tautų dievus šalia savųjų. Tačiau dažnai, nepajėgdamos atskirti dievus nuo dievų, davė svetimų tautų dievams tą dievišką išvaizdą, kuri joms buvo pažįstama. Tokiu būdu artimųsiose rytuose atsirado Dzeuso, Apolono, Afroditės vardai, o Romoje imta garbinti keistus Artimųjų Rytų dievus.

Tikrovėje klasikinė graikų religija apaštalo Pauliaus amžiuje tik skeletas. Plačiai paplitusi ir pažįstama, bet gyvenime reikišė tik apeigomis. Be to, viešojo miestų religija buvo išreikišta šauniomis dievų statulomis šventovėse. Jų likučiai daug sykių įvilioja mane į Romos muziejus. O Romoje muziejų daug!

Vatikano muziejaus rūmai

Anuometinė raštija liudija, kad religija nebuvo per daug svarbi liudžiai. Ją užgožė buitiniai poreikiai. gimimas ir mirtis vertė ieškoti atsakymo į klausimus „Iš kur?“ ir „Į kur?“

Muziejus Civiltė Romana naujajame Eur priemiestyje padeda pažinti liaudies buitį. Ir cezario garbinimas nereikalavo širdies — nuoširdaus religinio atsivėrimo. Savo esmėje jis buvo pilietinė pareiga, viešas pareiškimas, kad atsiduodama cezariui.

Faktas, kad pilietinė pareiga buvo tapatinama su religiniu poreikiu rodo, jog religijos samprata buvo miglota, — „neišmani širdis aptemo“. Cezaris galėjo būti laikomas dievu, nes nebe-

buvo jį žiūrėta skirtumo tarp to, kas dieviška — anapusiška, ir to, kas žmogiška — šiaupusiška.

Tai yra labai panašų į šiuolaikinį marksizmo-Lenino garbinimą. Tik su vienu ryškiu skirtumu. Senoviniame pasaulyje „ateizmas“ buvo suprantamas kaip atsisakymas garbinti viešojo — oficialaus — kulto dievus.

Nūdien „ateizmas“ kovingai paneigia, draudžia garbinti, —ir net pažinti! — Dievą, kuris yra Kūrėjas ir Atpirkėjas. Atrodo, kad apaštalo Pauliaus pasaulyje tik reti asmenys gyveno pagal religinę sąmonę, kuri būtų kliudžiusi dalyvauti cezario kultu. Žydai ir krikščionys buvo dvi bendruomeninės išimties.

Apaštalas Paulius, prašnekinamas miestų visuomenę su Žinia apie Dievą — Kūrėją ir Atpirkėją, turėjo pažadinti buitinių poreikių užmigdytą širdį. Beje, filosofinė helenizmo raštija liudija, kad daugumas šviesuolių visiškai netikėjo Olimpo dievų tikrove. Turbūt nepatiktumas Olimpo dievais nesiribojo vien tik šviesuoliais. Nūdien keliaudamas po kraštus, kurie senovėje buvo helenistinis pasaulis, klausiu savęs kiek čia buvo „ateistų“ — žmonių visiškai be religijos ir nuovokos apie Anapusiškąjį.

(Bus daugiau)

GRUODIS — SPAUDOS MĖNUO.

Naudokimės spaudos laisve — Palaikykime savo spaudą gyvą ir stiprią.

JAV LB Kultūros Taryba 1987 metai

LIETUVIŠKOJI KOPLYČIA

(atkelta iš 3 psl.)

Grindyse yra išdėstyti lietuviški ornamentai. Ir tai atliko italai, pagal pristatytus prieštinius.

Koplyčios pašventinimas

Koplyčia buvo pašventinta 1970 liepos 7 d. Marijos paveikslą ir koplyčią pašventino pats popiežius Paulius VI. Koplyčioje atlikė mišias.

Ta proga Lietuvos vyčiai iš Amerikos buvo surengę didelę ekskursiją į Romą, į koplyčios šventinimą. Koplyčioje vysk. Paulius Marcinkus Amerikos lietuvių maldininkų vardu prakalbėjo lietuviškai ir padėkojo popiežiui. Popiežius jam atsakė itališkai.

Kitą dieną bendroje audiencijoje popiežius priminė, kad čia yra lietuvių maldininkų grupė, ko ji čia atkeliavo, pakvietė prie savęs lietuvių vyskopus Vincentą Brizgį ir Antaną Deksnį ir su jais suteikė palaiminimą. Lietuviai audiencijos salėje lietuviškai popiežiui sugiedojo Ilgiausių metų.

Vatikano radijas šias iškilmes perdavė 32 kalbomis, kas ta Lietuvos koplyčia, kaip vyko pašventinimas.

Columbus viešbutyje buvo priėmimas, kuriame kalbėjo Lietuvos diplomatinės šefas ministras Stasys Lozoraitis ir kardinolas A. Samore.

Visi lietuviai, kurie čia keičia, tikrai lengvai atpažins, kad

čia Lietuvos koplyčia — naujas brangakmenis gražioje karūnoje prie šv. Petro kapo.

— o —

Užteko susimąstyti prie lietuviškos koplyčios vartelių su rūtom, lelijom, eglute, žuolu. Vėl kilome į viršų, į karštas ir judrias Romos miesto gatves.

(Bus daugiau)

KAS TAS JUOZAPATAS KUNCEVIČIUS?

Kas tik aplanko Lietuvos koplyčią šv. Petro bazilikoje, pamato reljefą, kur šalia šv. Kazimiero pavaizduotas šv. Juozapas Kuncevičius. Kas jis toks, kodėl mes nieko nežinome? Jei pateko į Lietuvos koplyčią, tai

ką nors turėjo bendro su Lietuva.

Jonas Kuncevičius (vėliau vienuolynė gavo Juozapo vardą) gimė 1580 Vladimire, Volinijoje. Tėvai buvo neturtingi bajorai stačiatikiai. Jaunystėje Jonas dirbo pas Vilniaus pirkli.

Tuo laiku 1596 įvyko Brastos unija, ir Jonas Kuncevičius, tapęs unitu, 1604 įstojo į bazilijonų švč. Trejybės vienuolyną Vilniuje. Kunigu įšventintas 1609 m.

1613 Bytenio ir Žirovicų bazilijonų vienuolynų igumenas, o 1614 Vilniaus švč. Trejybės vienuolyno archomandritas. 1617 konsekruotas Polocko vyskupu pagalbininku, o 1618 tapo Polocko vyskupu.

Būdamas vyskupu, visu uolumu atsidėjo unijos reikalams, reformavo dvasininkus, kėlė liaudies švietimą. Tai sukėlė stačiatikių nepasitenkinimą ir neapykantą. Prieš jį akcijos imasi atkritėlis arkivyskupas Melecijus Smotrčickis. Kai vysk. Kuncevičius lankė Vitebską, stačiatikių demagogų sukursta minia jį užpuolė ir sukapojo kirviais. Jo kūnas buvo įmestas į Dauguvą, iš kur išgriebtas buvo palaidotas

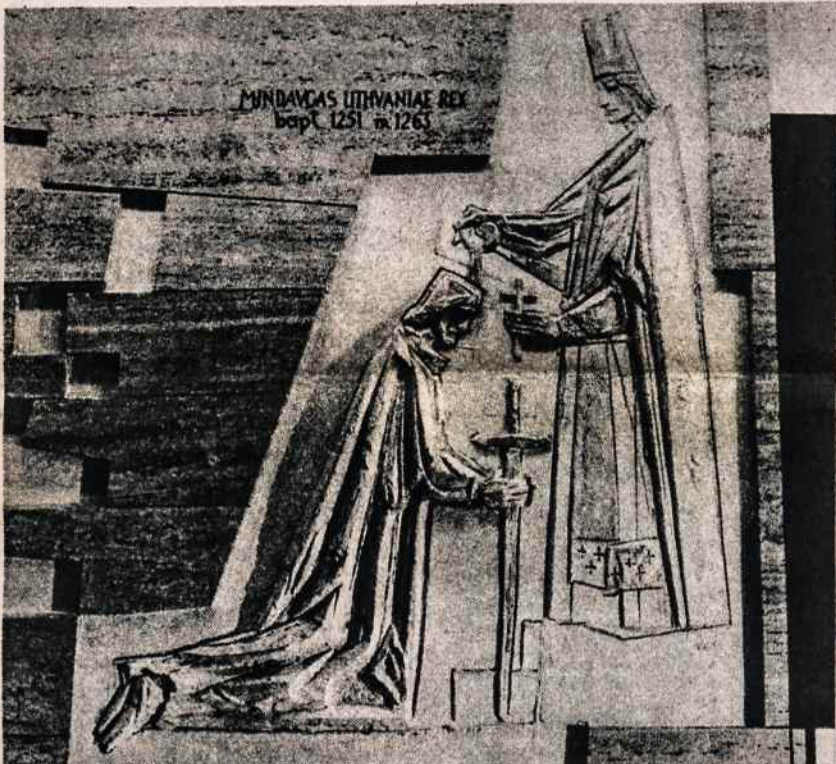
Šv. Juozapas Kuncevičius

katedroje. Vėliau nuo maskolių jo kūnas buvo paslėptas Vilniuje, vėl grąžintas į Polocką, perkeltas į bazilijonų vienuolyną Bialos, Podolėje. Rusai uždarė šį vienuolyną, ir jame 1873 apsigyveno stačiatikiai. Jo relikvijas išmetė į bažnyčios požemį. Iš ten perkeltos į šv. Barboros bažnyčią Vienoje. Šventuoju paskelbtas 1867. Jo šventė yra lapkričio 12.

Jo kultas prasidėjo prie Brastos unijos platinimo ir stiprinimo. Kovojo su stačiatikiais gyvu žodžiu, parašė Obrona Unii. Vilniaus bibliotekoje buvo išlikę jo pamokslų juodraščių.

(Iš Liet. Enciklopedijos)

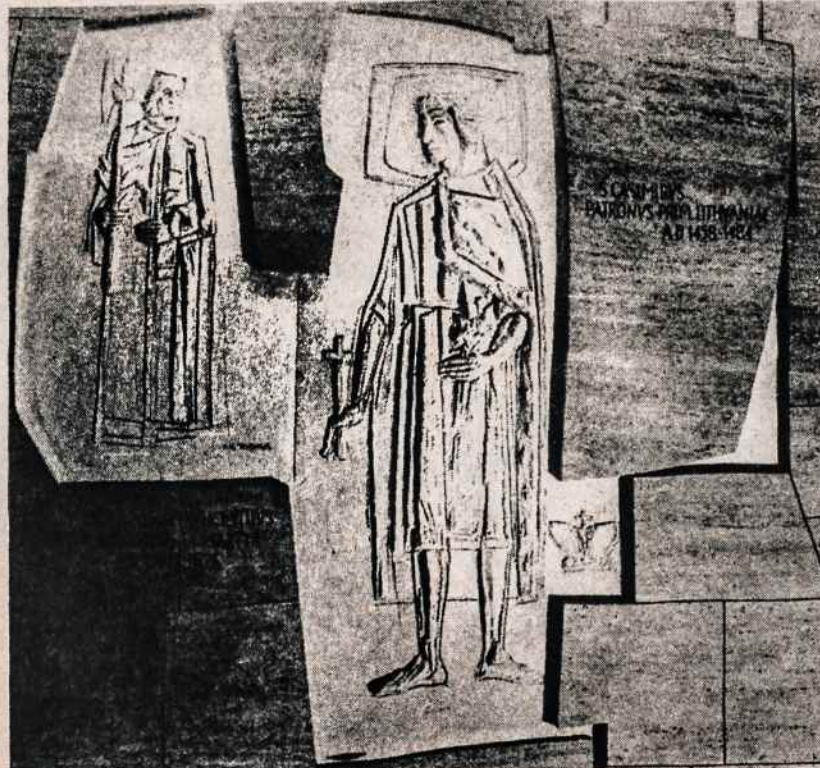
Lietuvos koplyčios šv. Petro bazilikoje sienų reljefai. Juos sukūrė dail. Vytautas K. Jonynas

Mindaugo krikštas

Vytautas ir Jogaila

Šv. Juozapas Kuncevičius ir šv. Kazimieras — Lietuvos globėjas

Rūpintojėlis Lietuvos koplyčios nišoje

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYTINIAI LEIDINIAI PO 1944 METŲ

Kan. dr. J. Stankevičiaus leidiniai

1. Evangelijos (šventadienių perikopės) (apie 48 psl.) apie 1950 m. — 1,000 egz.

2-5 Katalikų maldaknygė, 4 leidiniai (apie 200 psl.) 1956-1959 m. iš viso — 75,000 egz.

6 - 10 Lietuvos TSR katalikų kalendorius 1956 - 1960 m. 5 leidiniai, kiekvienas po — 5,000 egz.

Vilniaus Arkivyskupijos leidinys

Liturginis kalendorius 1957 m. — 1,000 egz.

Lietuvos Vyskų Konferencijos leidiniai

1. Romos katalikų apeiginas, 2 tomai ir gaidų priedas (286-415-128 psl.), 1966 m. — 3,000 egz.

2. Liturginis maldynas 587 psl., 1968 — 65,000 egz.

3. II Vatikano susirinkimo nutarimai (431 psl.), 1969 — 3,000 egz.

4. Naujasis Testamentas (638 psl.), 1972 — 11,500 egz.

5. Psalmynas (262 psl.), 1973 — 11,500 egz.

6. Maldynėlis "Visada su Dievu" (224 psl.), 1977 — 80,000 egz.

7. Katekizmas "Mūsų tikėjimo šviesa" (128 psl.), 1980 — 60,000 egz.

8. Katalikų kalendorius — žinynas 1982 (151 psl.), — 3,000 egz.

9. Katalikų kalendorius — žinynas 1983 (240 psl.), — 4,000 egz.

10. Katalikų kalendorius — žinynas 1984 (240 psl.), — 5,000 egz.

11. Katalikų kalendorius — žinynas 1985 (286 psl.), — 5,500 egz.

12. Katalikų kalendorius — žinynas 1986 (295 psl.), — 6000 egz.

13. Katalikų kalendorius — žinynas 1987 (gaminama), — 6,500 egz.

14. Romos mišiolas II t. (295 psl.), 1982, — 2,500 egz.

15. Romos mišiolas III t. (674 psl.), 1982, — 2,500 egz.

16. Romos mišiolas IX t. (95 psl.), 1983, — 2,500 egz.

17. Romos mišiolas I t. (1172 psl.), gaminamas, — 2500 egz.

18. Romos mišiolas IV t. (376 psl.), gaminamas 2,500 egz.

19. Romos mišiolas VII t. (apie 560 psl.), gaminamas 2,500 egz.

20. Šv. Kazimiero paveikslėlis, 1984, — 50,000 egz.

21. Krikšto jubiliejaus paveikslėlis, 1987, — 50,000 egz.

22. Liturginis maldynas II leid. (624 psl.), — 1984, — 160,000 egz.

23. Katalikų kalendorėlis 1984 (bukletas), — 20,000 egz.

24. Katalikų kalendorėlis 1987 (bukletas, gaminamas), — 25,000 egz.

25. Katekizmas "Mūsų tikėjimo šviesa" II leid. (112 psl.), — 50,000 egz.

26. Naujasis Testamentas II leid. (gaminamas), — 11,500 egz.

REIKALAUJA GRAŽINTI VILNIAUS KATEDRĄ

Chicago, Ill. Čia lapkričio 29 iškilmingai buvo paminėta Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Ta proga buvo pasirašyta peticija, reikalaujanti tikintiesiems sugrąžinti Vilniaus katedrą ir šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje. Vilniaus katedra buvo atimta iš tikinčiųjų ir paversta paveikslų galerija. Taip pat atimta ir šv. Kazimiero bažnyčia ir paversta Ateizmo muziejumi.

Peticiją pirmasis pasirašė Chicago kardinolas Bernardin, iš kilmės dalyvavę lietuviai vyskupai — vysk. Paulius Baltakis,

OFM, vysk. Vincentas Brizgys, vysk. Antanas Deksnys ir eilė įtakingų visuomenės atstovų. Dr. Adolfas Damušis pasirašė kaip nepriklausomos Lietuvos atstovas. (Jis buvo laikinosios vyriausybės ministeris. Ši vyriausybė buvo sudaryta, kai Lietuvą okupavo vokiečiai).

— Dr. Petras V. Kisielius pakviestas atstovauti lietuviams Chicago arkivyskupo kar. J. Bernardin sudarytame Marijos metų etnikų komitete. Komitetui vadovauja Sheila Adams, arkivyskupijos pastoralinio komiteto pirmininkė.

OFICIALIOJI KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS VAIZDAJUOSTĖ

Oficialioji Vatikano televizijos paruošta Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vaizdajuostė jau platinama.

Vaizdajuostė, įrašyta dviem aparatais ir suredaguota profesionalių fotoreporterų, parodo Lietuvos krikšto jubiliejaus ir Arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos Romoje pagrindinius momentus: popiežiškas Mišias šv. Petro bazilikoje, lietuvių audienciją pas šv. Tėvą ir Kryžiaus kelius šv. Petro aikštėje.

Ši garsinė bei spalvota vaizdajuostė yra 60 minučių ilgumo, su profesionalios kokybės lietuvišku arba anglišku atpasakojimu. Vaizdajuostė buvo pagaminta Lietuvos krikščionybės 600 metų Jubiliejaus Centrinio Komiteto užsakymu.

Vaizdajuostę galima užsakyti VHS kasetėse, amerikietišku (NISC) arba europietišku (PAL) formatu, su lietuvišku arba su anglišku atpasakojimu. Auka Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetui — \$35.00 JAV už vieną kasetę plus \$2.00 JAV už kiekvienos kasetės persiuntimą paprastu paštu.

Malonėkite pasiųsti oficialiąją krikščionybės jubiliejaus iškilnių vaizdajuostę

() egz. NTSC (amerikietiško) formato kasetės U.S.\$

() egz. PAL (europietiško) formato kasetės U.S.\$

Už ekspedijavimą pridėdu po \$2.00 JAV už kiekvieną kasetę U.S.\$

VISO SIUNČIU U.S.\$

Vardas, Pavardė

Adresas

Čekius rašyti ir siųsti:

Lithuanian Christianity Jubilee Committee Inc.
7218 So. Fairfield Ave.
Chicago, IL 60629
312-434-5719

NAUJIEJI ŽURNALAI

ALFONSAS NAKAS

J LAISVĖ 100-tasis

Du vedamieji. Jie labai skirtingi. Pirmasis, kurį dar galiu pavadinti **vedamuoju vedamuoju**, nėra nepilno puslapio, parašytas redaktoriaus Juozo Baužio. Šis — šventinis. Jame skelbiama: „Atsparumas turi būti ugdomas visuose frontuose: tiek politinėje veikloje, tiek kultūrinuose pasireišimuose, tiek lietuviškos išlaikymo bei jaunimo lietuviškai veiklai paruošimo srityse“. Ir gale džiaugiamasi, kad šimtajame numery skaitysime net keturių jaunų autorių rašinius. Antrajam vedamajam, sklandžiai, aštriai parašytam Broniaus Nainio, žiūri kasdienybė: Karlo Linno išdavimo paraštė iškilę okupacijos pripažinimo-nepripažinimo painiavos, reikalas dėl jų išsiaiškinti.

J LAISVĖ 100-tasis tai Amerikoje, o iš viso jau 137-tasis. Pasidžiaugti šimtaine pakviesti buvusieji redaktoriai. Idomus jų popuri. Paaiškėja, kad pirmieji 34 numeriai išleisti Lietuvoje, o sekantieji 3 (sic!) — Vokietijoje. Per ketverius ar penkerius dykduoniavimo metus — 3 numeriai? Tai — sensacija!

Rožė Šomkaitė siūlo į rezistencinį darbą traukti jaunus intelektualus ir dar mokėti jiems atlyginimą. Juozas Kojelis net pakartotinai bara jau mirusias NAUJENAS, dar gyvus AKIRACIUS ir asmenį, kuris Antaną Snieškų sulgino su Vytautu Didžiuoju. Alė Rūta nori, kad J LAISVĖ, šalia politikos, domėtusi ir kultūra ir „(...) mažiau kritikos kitiems“. Vacys Rociūnas pabrėžia bendradarbių stoką. Vytautas Vardys JL siūlo būti politinės opinijos formuotoju. O žurnalo 10-ties numerių būta tokių, kad negali atsižvelgti, kodėl red. negavo Nobelio premijos...

Prisiiriam prie pirmosios iš keturių jaunųjų autorių. Tai Gintė Damušytė. Ji klausia, „Kas daroma ir kas darytina Lietuvai?“ didokam, beveik 8 pusl. rašiny ji duoda keletą sugestijų, tarp kurių bene svarbiausia — lietuviškos veiklos centro reikalingumas. O kiti trys? Laurynas A. Vismanas kviečia jaunimą politinius mokslus studijuoti ir politiškai veikti. Gailė Radvenytė kalba apie artėjantį VI PLJ kongresą. Atrėmia kritikus, teigiančius, kad jaunimas veikia tik prieš kiekvieną savo kongresą, teisingai pastebėdama, kad kongresai vien jau ir dėl to save patiesina. Pagaliau, Paulius Viskanta propaguoja PLJ sąjungą ir ragina jaunimą į ją stoti, joje darbuotis.

Vytauto Volerto straipsnis (LFB stovykloje skaityta paskaita) „Klausimai sau patiems“ apsnūdusius LF bičiulius bando kelti iš miego, klausinėdamas, kas mes esam, kodėl dar gyvi? Pasako vieną kitą komplimentą tautai, pabara praeities kilminguosius ir dabarties išeiviją.

Zenono Prūso referatas, pavadinimu „Ar Gorbaciovas yra 'Slaptas liberalas'?“ — pats bliviausias ir vienas iš pačių įdomiausių šio JL numerio skaitinių. Dr. Gedimino K. Jokanto šedevras apie lietuviškos spaudos užduotį... JL puslapiams aiškiai per geras: per daug intelektualas, perdėm sofistikuotas. Tartum leopardas rašytų gazelių kaimėnui... J. Vaičjurgio straipsniu apie Irmiją Zaksą teko truputį nusivilti kaip tik todėl, kad ten permažai apie Zaksą, per daug apie su Zaksu mažai ką turinčius dalykus.

Nenoriai skaitau žurnaluose reportažus apie didžiulius įvy-

kus, nes per daug autorių ir rašo visi panašiai. Nenorom pradėjau ir J. Baužio „Visi keliai vedė į Romą“, kai jau prisiskaityta iki soties. Sudomino tokiu trumpam rašiny tiek daug Romoj įvykusių neįgiamybių. Ir tai gerai, lieka dokumentu. Bet, redaktoriau, ne tik keliems bendradarbiams leidote, ir pats naudojate atsiekti, kur reikia pasiekti.

LIETUVIS ŽURNALISTAS Nr. 13

Nesuklysk, skaitytojai, į numerį pažvelgęs. Ne, ne, ne 13-tasis šiais metais. Ir ne 13-tasis nuo LŽS c.v-bos šios kadencijos, o veikiau 13-tasis nuo pasaulio pradžios... Tarp šio ir Nr. 12 bus praėję daugiau kaip pusantros metų. Ir tarp kitų kelių paskutiniųjų buvo ilgoki tarpai. Bet gerai, kad šis neperiodinis LŽS c.v-bos žurnalas išvis pasirodė. Jį suredagavo pati c.v-bos pirminkė Rūta Kleva Vidžiūnienė su padėjėju Gintautu Juodgudžiu, pirmąjį viršelį nupiešė Rasa Arbaitė, o paskutinįjį (nuotrauką) suteikė Alfonsas Vilkas.

Didelio formato 52 puslapiai prirašę puslapis autorių. Kadangi daugiažodžiai straipsnių pavadinimai man užimtų visą puslapį, užuot juos visus nusirašinėjęs, paminėsiu tik rašančius autorius ir apie ką jie kalba.

RKV inicialais pasirašiusi redaktorė smerkia negatyvų politikavimą, vienas kito purvinimą, džiaugiasi spaudai talkinančiu jaunimu. Bronys Raila šmaikščiu raišlisku stilium prisimena kelių klotų lietuvišką spaudą: priešneprisklausomybę, laisvės laikotarpio, sovietinę, visų laikų išeiviskąją; pataria neatsisakyti vizijų...

Jaunimo atstovas Tadas Gintautas Dabšys sielvartauja dėl lietuvių metusio išeivijos jaunimo ir kviečia jį sugrįžti. Seniams, kurie pirštu rodydami į aktyvų jaunimą, ragina, kad jis išsklydėlius prikalbėtų grįžti, duria į tarpuakį: „Jie jūsų vaikai — jūs turėtumėte juos paraginti“. Aurelija Balašaitienė kelia spaudos skaitytojų ir visuomenės veikėjų abejingumą publicistikai, nereagavimą, nedalyvavimą skaitytojų laiškais, diskusijomis.

Šios apžvalgos autorius įrodinėja bereikalingą titulų priedavimą, pavadžių segiojimą, o santrumpą „inž.“ laiko didžiausiu mūsų spaudos taršalu (labai norėčiau, kad kuris laikraštis mano rašinį persispausdintų!). Vilius Bražėnas, daugiausia kalbėdamas apie savo redaguojamą laikraštį LEE CONSTITUTION, duoda nepaprastai gerą pasiūlymą: organizuoti laisvą amerikiečių spaudos redakcijoms rašytojų trejetukus, ar kitokių vienetus. K. Baronas piktinasi didžiosios pasaulio spaudos žurnalistu analfabetizmu, kai rašo jie apie SSSR gyventojus. Jis pateikia įdomią Vokietijos išleistą SSSR gyventojų skaičių lentelę, kur lietuviams tenka 12-toji vieta.

Juozas Kojelis dviem pavyzdžiais parodo spaudos laisvės piktnaudkojimą, čia pat, išeivijos periodikoje. Elena Urbaitytė pataria, kad meno kritiką rašytų meno žinovai. Valerija Baltušienė atskleidžia kaikiurais redaktorių bėdas, Bronius Juodelis skatina žurnalistinį prieauglį daininti lituanistinėse mokyklose, ir nurodo vieną, kur tai jau daroma, būtent Aukštesnįja Kristijono Donelaičio lit. m-lą Chicagoje. Antanas Juodvalkis kelia Lietuvių Fondo pozityvią reikšmę ir įrodinėja imponuojančiais skaičiais.

Bostono Sodauto etnografinis ansamblis gruodžio 6, sekmadienį, 3 v. popiet Šv. Kazimiero salėje koncertuoja New Havene. Conn. Dainų šokių ir skaidrių pynė pailiustruos dvi lietuvių folkloro temas: „Žirgas ir rūta“. Šv. Kazimiero salė yra 339 Green St.

Nora Kulpavičienė pasakoja apie rašiusias bei rašančias lietuves moteris. Ji karčiai užsimena apie skaitytojų stilių, ypač išsikeliančių į pietus ir spaudos nebeprenumeruojančių. Antra jaunimo atstovė, Gailė Radvenytė, trumpai drūtai jaunimą ragina rašyti. J. V. Sūdovas rašo apie krikščionybės Lietuvoje įvedimą. Ritos Baltušytės humoreska apie žurnalisto vargus perspausdinta iš sovietinių JAUNIMO GRETŲ. J. Varčius rašo apie Kanados Lietuvių žurnalistų s-gą. Vytautas Kutkus duoda išsamią LŽS Detroito skyr. gyvavimo apžvalgą 25-rių m. sukakties proga, o A. Grinius aprašo to skyriaus metinį susirinkimą. Ava Saudargienė teikia Australijos lietuvių radijo apžvalgą. Isolda Poželaitė-Davis labai įdomiai rašo apie Australijos aborigenų meną. Violeta Mount nagrinėja Danutės Brazytės-Bindokienės raštų temas, Danielė Pociūtė paličia J. Savojo apysaką. Salomėja Šmaizienė plačia apžvalga pamini Hot Springs, AR, lietuvių radijo valandėlės dešimtmetį. Žurnalo trijuose puslapiuose trumpai paminimi apie 60 spaudos darbuotojų, kur ką jie veikia. O septyni puslapiai paskirti ilgesniams nekrologams (Viktoro Permino — rašo A. Mironas, Meldučio Laupinaičio — Algirdas Gustaitis, Jono Švobos, Petro Januškos — A. Grinius) ir trumpesniams užuominoms apie mirusius spaudos darbuotojus.

Bendradarbių gausa ir temų įvairumas rodo, kad redaktorės pasidarbuota išsiužuos. Pasiškai tyti yra ko ne tik žurnalistams. Priešingai: ne žurnalistams skaitinių čia gausiausia. Pasigedau informacijos LŽS nariams: dėl nario mokesčio (jei nepriklausai kuriam skyriui), dėl paselių pratęsimo (buvo skelbta periodikoje, bet LŽ — ne žodžio), apie c.v. bos veiklą. Galiu tik spėti, kad paruošta medžiaga mėnesius gulėjo spaustuvė, o betkokie priedai ar keitimai numerio pasirodymą būtų dar uždelsę. Užtat ir 3-čio viršelio LŽS c.v-bos pranešimą, kad „Artėjame prie savo kadencijos galo...“ sutinkame su atlaidžia šypsena.

Nieko nebekaltinant dėl korektūros klaidų, visgi tenka priminti, jog akis bado kai kurių rašinių „atsiekimai“, programų „išpildymai“, lėšų „sukėlimas“ (LŽS pranešime, sic!). Nėra tų šiuikšlių labai gausu, bet LŽS leidynei viena nedovanotina.

Pliusus su minusais sveriant, santykis būtų gal 10:1. Užtat LŽ 13-tuoju reikia džiaugtis. Nežinau, kiek jo egzempliorių išspausdinta, bet vilioosi, kad ne vienas neliks gulėti neskaitytas. Jo kaina tik 3 dol. Neturintiems, patariu kreiptis pas redaktorę R. K. Vidžiūnienę, adresu: 23500 Via Galera Valencia, CA 91355.

Šia pačia proga vis dėlto siūlau LŽ superperiodinti. Na, nebandyti versti į mėnraštį, ne į trimėnesinį. Visa tai jau nebe-realu. Bet paversti metraščiu tikrai būtų galima. Paskelbus tikslią išėjimo datą (sakysim, sausio ar liepos 1-ją), lengviau eitųsi ir su bendradarbiais.

Spalio LIETUVIŲ DIENOS

Šio numerio didvyris — Mažosios Lietuvos sūnus, prof. Martynas Brakas. Ant pirmojo viršelio jo veidas, o puslapiuose — gerai parašyta kondensuota autobiografija ir daugiau kaip tuzinas su jo privačiu gyvenimu bei visuomenine veikla susijusių fotografijų. Tik rąstu akysna metasi M. Brako autobiografijos žodžio „tėviškė“ vartojimas, kur b. „tėvynė“ Tėviškė D. I. k. žodyno aiškinama: gimtoji vieta, gimtieji namai, gimtinė. O tėvynė ten pat: gimtasis kraštas; kilimo vieta: tarm. gimtinė, tėviškė. Kaip matome, tarmiškai tėviškė galima vadinti tėvynę, bet tėvynės tėviškė — niekada! Bet M. Brakas rašo: „Gyvenimo sąlygos Amerikoje taip susiklostė, kad ir emigracijoje mano tėviškės reikalai liko nuolatinis mano rūpestis (...). Mano pabrūkta „tėviškės“ čia tikras nesusipratimas, nes autoriui

rūpėjo ne paliktieji namai, kurių gal jau seniai nebėra, o paliktos tėvynė, kurios labui jis visą gyvenimą darbuojasi. Skaitydami okupuotos Lietuvos periodiką, matome, kad žodis tėvynė tapo supulintintas. Tėvynė ten dabar „ot Kronštata do Vladivostoka“, su volgom ir dneprais, o Lietuva — tikrai tėviškė... Ne vienas M. Brakas vietoj tėvynės tėviškė ve-

(nukelta į 6 psl.)

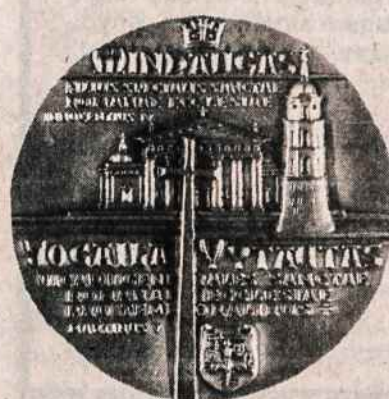
ISKILMINGAI PAMINĖTA LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS

Praėjusį savaitgalį Chicagoje labai iškilmingai paminėta Lietuvos krikšto sukaktis. Iškilmingose pamaldose Chicago katedroje dalyvavo per 2000 žmonių. Katedra buvo perpildyta.

Iškilmingas minėjimo koncertas buvo Morton auditorijoje, kur taip pat dalyvavo per 2000 žiūrovų. Grojo simfoninis orkestras ir dainavo didžiulis choras.

Darbininko redakcijai šiose iškilmėse atstovavo Petras Ažuolas. Jis ir parašys platesnį reportazą.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

SUKAKTUVINIS MEDALIS

Dar galima įsigyti Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalį, kur sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba.

Medalis — vertinga dovana. tinka Šv. Kalėdų dovanoms šeimos nariams ir draugams, kad primintų šią sukaktį. Tinka dovanoti įvairiomis progomis.

1½ colio medaliai dabar gaunami už papigintą kainą:

1½ colio bronzinis \$10.00 (buvo \$15.00)
1½ colio sidabrinis \$40.00 (buvo \$50.00)
(Fine — .999 silver)

3 colių medaliai pagal seną kainą:

3 colių bronzinis \$30.00
3 colių pasidabruotas \$35.00
3 colių paauskuotas \$40.00
3 colių sidabrinis \$200.00
(sidabrinis liko tik 5 — Fine — .999)

Persiuntimo išlaidoms pridedama \$2.00.

Užsakymus siųsti adresais:

DARBININKAS
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

arba Jubiliejaus Komiteto Medalio Pirmininkei:

Loretta I. Stukas
234 Sunlit Drive
Watchung, NJ 07060

IŠ VISUR

— Kanados Lietuvių fondo 25 metų veiklos minėjimas įvyks gruodžio 5 Toronto Lietuvių Namų salėje. Numatoma oficialioji dalis, meninė dalis ir vakarienė.

— „Aitvaras“, Toronto lietuvių teatras, gruodžio 13 Lietuvių namų salėje vaidins V. Alanto pjesę „Aukštadvaris“. „Aitvaro“ vadovė Aldona Dargytė - Byškevičienė šio veikalo režisierė pakvietė aktorę Eleną Dauguvietę — Kudabienę. Vaidins Aldona Totoraitienė, Liana Vytė, Aldona Dargytė - Biškevičienė, Stepas Ramanauskas, Vytas Štuikys, Benius Tarvydas ir kt. „Aukštadvaris“ išeivijoje bus vaidinamas pirmą kartą.

— Australijoje įvyksiančiame Lietuvių jaunimo kongrese iki šiol jau yra sutikę dalyvauti pasikaitininkais: Gintaras Grušas iš JAV, Vytautas Kamantas iš JAV, Stasys Lozoraitis iš Italijos, Kęstutis Ivinskis iš V. Vokietijos, Viktoras Nakas iš JAV, kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš JAV, Jolanta Vaičiūtė iš Prancūzijos, Emilija Sakadolskienė iš JAV, Gintė Damušytė iš JAV, Tomas Venclova iš JAV, Eglė Juodvalkytė iš V. Vokietijos, Gintautas Kaminskas, Ina Brazaitienė, Paulius Kabaila, Algis Tackūnas, Lydiya Pocienė ir Algis Kabaila iš Australijos.

— Dail. Reginos Žiuraitienės darbų paroda lapkričio 10 - 29 vyko The Old Post Office galerijoje Oakville, Ont., Kanadoje.

— „Sutartinė“, Toronto dainininkių kvartetas, pramato tokias gastroles Australijoje: Melbourne — gruodžio 20, Canberroje — gruodžio 26, Sydnejuje — gruodžio 27, Adelaidėje sausio 2-3.

— „Gintariniai aidai“, Hamiltono veikianti lietuvių radijo programa, ateinančių metų sausio 13 švęs savo gyvavimo 10 metų sukaktį. Iki šiol programa buvo transliuojama sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto, o nuo liepos 5 transliuojama nuo 4 iki 5 val. popiet. Programai vadovauja L. Stungevičienė, jai padeda A. Pleinytė ir kiti jaunosios kartos atstovai.

— Susivienijimas Lietuvių Argentinoje paminėjo savo veiklos 73 metų sukaktį. Liepos 9 buvo mirusių narių prisiminimas pamaldomis. Aušros Vartų bažnyčioje. Giedojo Šv. Cecelijos choras, vadovaujant A. Mikučioniui ir vargonais palydint E. Mikučionienei. Pagrindinis minėjimas buvo liepos 12. Kalbėjo Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Tarybos pirm. Raul Stalioraitis, meninę programą atliko SLA mažesniųjų ir didesniųjų ansambliai „Dobilas“ vadovaujami O. Levana-vičiaus, dainavo „Žibutės“, vad. dr. Jono Simanausko. Gauta daug sveikinimų iš įvairių organizacijų.

— Nauji Darbininko skaitytojai: E. Sukys, Boca Raton, Fla., W. Hanson, Ft. Lauderdale, Fla. Užsakė kitiems: M. Žilinskienė, Detroit, Mich. — E. Valuntis, Severna Pk., MD. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakymoju. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atmaujinant visiems 20 dol.

NAUJIEJI ŽURNALAI

(atkelta iš 5 psl.)

rčiasi. Tėviškėm mirga jau mūsų išėjimo publicistų ir beletristų raštai, skambūs, gražūs, be jokių šššš, plačios visijos žodžių tėvynė baigiant palaidoti. Teatleidžia simpatiškas prof. Brakas už šį išpuolį. Jis taikomas visiems "tėviškininkams", čia tik gavus gerą progą išsibarti...

Įdomūs abu trumpi red. vedamieji. Pirmame pasisakoma už gyvesnę kultūrinę veiklą, už jaunimą, o švelnesniems vėjams papūtos patariama ir mums "pūsti". Antrajame pasmerkiama lietuviškieji krugodurovai, perskaičius nekrologą Kazui Ambrasui.

Vienas puslapis paskirtas Karolio Vojtylos — pop. Jono Pauliaus II kelioms biografijoms

užuominoms ir keturiems jo eilėraščiams. Paaiškinta, kad poeziją vertė poetė prof. Elena Tumienė, bet ne iš lenkų k., o iš anglų. Nors redakcija pagiria už gerą vertimą, nors eilėraščiai gilūs, filosofiški, panėšintys į maldas, bet nesinori tikėti, kad į trečią kalbą verčiant vis tebebutų Karol Wojtyla. Ateity gal išvers ką nors lenkų kalbą gerai mokąs Tomas Venclova.

Auto avarijoj 1971.VIII.2 žuvęs rašyt. Juozas Tininis prisimenamas jo 80-to gimtadienio proga (g. 1907.XI.11). Spausdinamas jo trumpas apsakymas "Nemirtingos meilės ženklas". Puikus kūrėlis — tikra tininiška klasika! Rašoma, kad paimtas iš spaudai rengiamo pomirtinio rinkinio. Jį jau teko skaityti pe-

riodikoj. Tik neprisimenu kada ir kur. Su malonumu skaitėme ir vėl.

Skaitome gražių žodžių apie Kristijono Donelaičio "Metus", 20 metų sukaktį nuo jo angliško vertimo pasirodymo minint. Kaip žinome, išvertė Nadas Rastenis. Po red. priedašo, spausdinama dr. Elenos Tumienės kalba, pasakyta 1967.V.28 Los Angelese, knygą pasitinkant. Už "Metų" išleidimą angliškai kalbėtoja išgiria "Lietuvių dienų" leidyklą, savininką Antaną Skirį, LD red. Bernardą Brazdionį ir keletą kitų entu-

ziastų, kurie, kaip kalbėtoja dažnai kartoja, "įtikėjo į Done-laitį".

Angliškoj LD daly — du dideli rašiniai: Henry L. Gaidis reportažas apie 600 m. Lietuvos krikščionybės minėjimą Washington, D.C. (1987.VI.28) ir Alberto Čižausko (Albert Cizauskas) subeletristinta senelio anksčiau laisvą gyvenimą vedusio, išpažintis. Gaidis (Gaidžio) reportaže, šalia taisyklingai rašomų lietuviškų pavardžių ir vardų, nemalonūs akiai tik "Blessed George Matulaitis". Kodėl gi George?

KNYGOS ŠVENTINĖMS DOVANOMS

A. Balašaitienės, *Skeveldros*, romanas, 10 dol.

J. Gliaudos, *Ganytojas ir vilkai*, 11 dol.

J. Gliaudos, *Kovo ketvirtoji*, romanas, 4 dol.

K. Pažeraitės, *Svetimi vėjai*, 5 dol.

A. Gustaičio, *Pakelėje į pažadėtąją žemę*, eilės, 10 dol.

S. Ylos, *Jurgis Matulaitis*, 5 dol.

A. Maceinos, *Ora et labora*, 10 dol.

A. Rubšio, *Islamas — religija, kultūra, valstybė*, 5 dol.

P. Jūkiaus, *Kai Vilniaus liepos žydi*, 10 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, muzikos plokštelės bei įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą perėmę:

Po 15 dol. — A. Skerys, Woodstock, Conn., V. Ramanauskas, Lowell Mass.

11 dol. — kun. A. Kardas, Sunny Hills, Fla.

Po 10 dol. — N. Michura, Hastings Hdsn., N.Y. J. Trojanskas, Bayside, N.Y.; J. Mikaila, Seminole, Fla., kun. P. Jarashka, Sunny Hills, Fla., K. Šeštakas, Rahway, N.J., V. Jasinskas, Riverside, N.J., V. Paulauskas, Beverly Hills, Fla., J. Brutis, Orlando, Fla., M. Potts, Montauk, N.Y., V. Čeceta, New York, N.Y. V. Ročiūnas, Independence, Ohio, D. Puzycki, Bensalem, Pa., I. Užgiriene, Worcester, Mass., L. Izbickas, W. Roxbury, Mass., S. Slizys, Ridgewood, N.Y., dr. P. Žemaitis, Canton, Mass., J. Mikulionis, Sterling Hts., Mich., kun. R. Krasauskas, Putnam, Conn., Mrs. Arminas, Waterbury, Conn., A. Venckus, Arlington, Mass., J. Maskeliūnas, Shrewsbury, Mass.

Po 8 dol. — V. Nakutavičius, Fishkill, N.Y., V. Trinavich, So. Boston, Mass.

7.50 dol. — J. Ambrizas, Chicago, Ill.

6 dol. — J. Grinius, Wethersfield, Conn.

Po 5 dol. — A. Deikis, Palm Beach, Fla., S. Giedrikis, Juno Beach, Fla., M. Jasėnas, Jackson Hts., N.Y., J. Anyta, Flushing, N.Y., A. Kupčinskas, Detroit, Mich., L. Balkus, Farmington, Hills, Mich., G. Surdėnas, Turnersville, N.J., A. Česonis, Linwood, N.J., "Eglutė", Putnam, Conn., J. Laukaitis, Torrington, Conn., C. Genevich, Brooklyn, N.Y., B. Oniūnas, Juno Beach, Fla., A. Čepėnas, Chicago, Ill., J. Strazdis, Rochester, Mich., Tėv. dr. T. Žiūraitis, Washington, D.C., C. Lapinskas, Worcester, Mass., P. Mikšys, Leicester, Mass.

3 dol. — V. Gudas, Jamaica, N.Y.

Po 2 dol. — A. Vebeliūnas, Richmond Hill, N.Y., V. Nenortas, W. Hartford, Conn.

Mieliems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiems. Dėžutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

PUOŠNUS VATIKANO KALENDORIUS

Viena New Yorko leidykla išleido puošnų mėnesinį Vatikano kalendorių. Pačiame viršelyje įdėta Šv. Petro bazilikos didysis altorius, paskui kiekvieną mėnesį puošia didelės spalvotos reprodukcijos.

Vatikano muziejaus turtai

Vatikano muziejus yra sutelkęs labai daug krikščioniškojo meno nuo seniausių laikų iki dabar.

Senovei skiriama pora darbų. Tai apaštalo šv. Petro mozaika iš 4 amžiaus ir Vatikano kryžius, kurį padarė Bizantijos imperatorius Justinijonas II, valdęs nuo 565 iki 570. Tai yra labai puošnus relikvijorius, į kurį įdėta dalelė Kryžiaus, ant kurio Kristus buvo nukryžiuotas. Imperatorius ir jo žmona Sofija šį kryžių Vatikanui padovanojo 570 m.

Iš renesanso laikų įdėta daugiau iliustracijų. Giovanni di Paolo — 1436 - 1440 — Kristaus užgimimas. Miniatiūrinis piešinys, pieštas 1468. Tai Sacra Romana Rota — aukščiausio tribunolo malda prieš posėdžius. Tas tribunolas tebeveikia ir dabar ir

sprendžia moterystės bylas. Tą maldą kalba ir dabar prieš posėdžius.

Toliau eina Pietro Perugino — Kristus duoda raktus šv. Petriui, paveikslas pieštas apie 1481 - 1482 m. Mykolo Angelo garsoji Pieta, nukalta iš cararro marmuro 1499 - 1500, Pinturiccio Madona, tapyta apie 1500, Rafaelio Madona iš 1508 metų popiežiaus Klemenso VIII dalmatika, nuasta Florencijoje 1593 - 1597.

Graži Arnolfo di Cambio sukurta tiara, su kuria yra puošiamas šv. Petro statula jo vardo bazilikoje. Papuošiama birželio gale.

Iš viso kalendorius turi 12 spalvotų reprodukcijų, jo dydis 24 x 12 colių. Sudėta daugybė krikščioniškų vardų, švenčių ir penkerių metų didžiųjų bažnytinių švenčių kalendorius, nuo 1988 iki 1993.

Kalendorių išleido Hugh Lauter Lavin Associates, Inc. 236 West 26th St., New York, N.Y. 10001. Jį platina Macmillan Publishing Company, N.Y. Kaina 7.95 dol.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktvimi bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

RITA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti iškviatimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

**NORI PASAULIO PAMATYTI?
KREIPKIS Į G.T.**

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

G.T. INTERNATIONAL 1988 EKSURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	Pietų Amerika: 5 d., Rio, Iguassu Falls, 4 Buenos Aires birželio 7-18
Nr. 8801	Lietuva 15 d., Maskva 2 d., gegužės - 16 - birželio 3
Nr. 8802/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29.
Nr. 8803/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-16
Nr. 8804/FIM	Pabaltijis; Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 2 d., ir 2 dienos laive, liepos 3-17
Nr. 8805/SP	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 3 d., liepos 14-29
Nr. 8806/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18 — rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d. rugpjūčio 15 - 31.
Nr. 8809/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16 - 28.
Nr. 8810/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Octoberfest) 5 d., rugsėjo 19 - spalio 7.
Nr. 8811/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20 - spalio 2.

KASOS narių ir visuomenės žiniai pranešame, kad jau dabar galima užsisakyti VISA kredito korteles. Jos bus gražios, lietuviškos ir patogios visiems, kurie nori naudotis šiuo praktišku patarnavimu.

Dėl informacijų apie VISA korteles kreipkitės į KASOS įstaigą darbo valandomis.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 65 milijonai dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

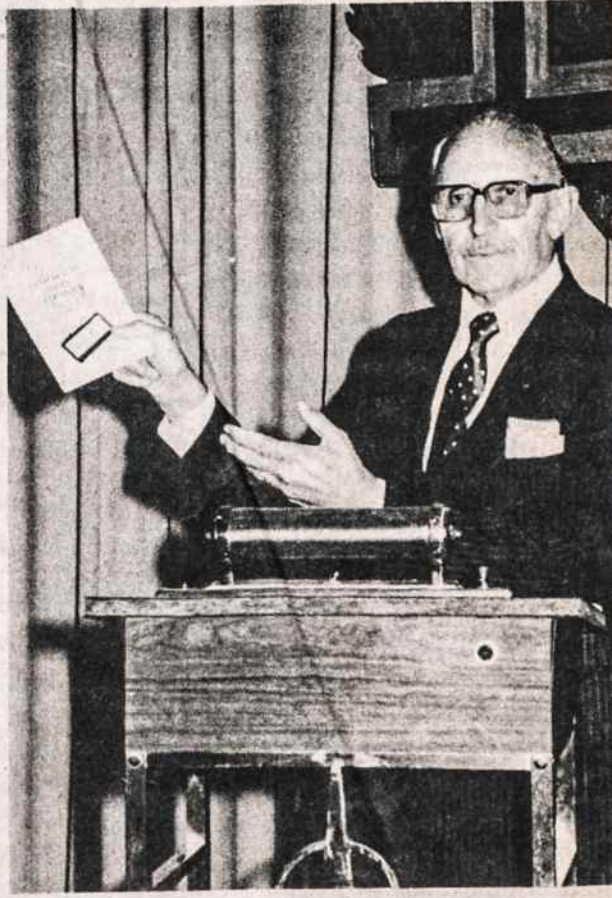
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Ramunė Adams, vadovavusi Lietuvos kariuomenės minėjimo programai Apriškimo parapijos salėje. Nuotr. Liudo Tamošaičio

Vilius Bražėnas, aktyvus kovotojas prieš komunizmą, skaito paskaitą Lietuvos kariuomenės minėjime. Nuotr. Liudo Tamošaičio

PAMINĖTA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

"Ei, Lietuvos kariuomenės... Su šia kariška daina, lapkričio 22 lietuviškoji radijo valanda "Laisvės Žiburys" pažadino New Yorko lietuvius. Šios valandos vedėjas Romas Kezys, pasveikinęs savo klausytojus, priminęs, kad šiandieną yra švenčiama Lietuvos kariuomenės šventė, ir tolimesnėje programos dalyje pagrojo keletą lietuviškų kariškų dainų.

Pagrindinis šios šventės minėjimas vyko Apriškimo pa-

rapijos bažnyčioje. Ten minėjimas buvo pradėtas 11 val. mišiomis. Kadangi tą pačią dieną išpuolė ir Kristaus Valdovo šventė, tai choras, vietoje įprastos giesmės "Pulkim ant kelių", procesiją, einančią prie altoriaus, lydėjo su giesme "O Kristau pasaulio Valdove" — K. Kavecko. Vėliavoms: Amerikos, Lietuvos, Ramovėnų ir šaulių, išsirikiavus prie altoriaus, mišias aukėjo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis, tėvas Leonardas Andriekus, OFM, ir kun.

Kazimieras Pugevičius. Pamokslą pasakė tėvas L. Andriekus, OFM. Pamokslininkas, paminėjęs abi šventes, maldininkus pavedžiojęs po kryžių ir smūtkelių Lietuvą, pamokslą užsklėdė šiais žodžiais: "Todėl šiandieną atnaujinkime tikėjimą, kad Kristui Valdovui laiminant, ir mes prisikelsime iš savo vargų, prisikels pavergtą Lietuvą, suklestės jos kariuomenė ir visa šalis pasipuoš mėniskiausiais kryžiais.

Aukas atnešė šaulė Pranė Jurkuvienė ir šaulys Kazimieras Bačauskas.

ELEONORĄ URBELIENĘ PRISIMINUS

Lapkričio 5, sunkiai sirgusi, nes buvo ištikta paralyžiaus, mirė Eleonora Urbelienė — Bartkevičiūtė — mokytoja, visuomenininkė. Paliko vyrą Alfonsą, sūnų Algį su šeima ir broį Petrą

Bartkų su žmona Gražina. Eleonora buvo gimusi 1908 spalio 1 Brooklyne. Tėvai į Lietuvą grįžo 1914 metais, drauge išsivežė ir ją. Ji baigė Panevėžio gimnaziją ir 1926 metais, tetos

Eleonora Urbelienė Maironio lituanistinėje mokykloje 1968 metais

A.A. JONUI MACKEVIČIUI — MACKEVICH

mirus, reiškiau gilią užuojautą žmonai Marijai, giminėms bei artimiesiems.

Sofija Plechavičienė

Choras, pilname savo sąstate giedojų (lotiniškai) Kyrie, Gloria ir Agnus Dei — W. C. Peters iš Mass in D, o Sanctus, Benedictus — Ch. F. Gounod iš Mass for St. Cecilia. Šį Gounod veikalą verta atskirai paminėti. Jis nepaprastai iškilingas, su didele dramatine įtampa. Yra operinio pobūdžio. Nežiūrint to — giliai religingas. Šis Gounod kūrinys neretai yra atliekamas didelių chorių bažnyčiose, turinčiose didelius vargonus specialiu koncertų metu net ir koncertų salėse. Jam išmokyti reikia nemažų pastangų. Šios parapijos choro nariai ir jų vadovas muz. Viktoras Ralys už šio didingo kūrinio atlikimą verti didelės padėkos ir pagarbos. Jį atliekant solo daliai giedojų Rosa Bobelytė-Brittain ir Povilas Dulkė. Dar buvo giedama (choras) "Veni Jesu" — Cherelienė, o choro solistė Elizabeth Hyon pagiedojė "Proghieno" — F. F. Tosti. Mišių pabaigoje buvo sugiedota "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas.

Tolimesniam minėjimui — akademijai buvo persikelta į viršutinę parapijos salę. Grojant maršą, į sceną buvo atneštos vėliavos. Sugiedojus Lietuvos himną, invokaciją sukalbėjo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis.

Minėjimą atidaręs žurnalo "Karys" administratorius Alfonsas Samušis pakvietė Lietuvos generalinį konsulą Anicetą Simutį į Lietuvos kariuomenės šventės progą jiems dėkojo... "kad Jūs atėjote

(nukelta į 8 psl.)

PADĖKA

85-tasis mano gimtadienis liks mano atmintyje. Reiškiau nuoširdžiausią padėką asmenims ir organizacijoms, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie šio minėjimo surengimo.

Dėkoju minėjimo rengimo komiteto pirm. Adolfui Armaliui, komiteto nariams Kazimierui Vilniui, Alfui Shukiui, Genovaitėi Puniškienei ir Poviliui Jančauskui už valandas, praleistas posėdžiaujant, planuojant bei tuos planus vykdanč;

Dr. Stasiui Bačkiui Washingtono už sveikinimą ir linkėjimus; Mano jaunystės laikų bičiuliui Juozui Laučkai už atsilankymą ir išsamią mano gyvenimo įvykių santrauką;

Pranciškonų provincijolui Tėv. Placidui Bariui už turiningą pamokslą Šv. Vardo bažnyčioje;

Vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, prel. Francis Bulovui, dr. Kaziiui Bobeliui, Vytautui Volderiui ir kitiems už sveikinimus ir linkėjimus;

Solistui Stasiui Citvarui ir muzikui Albertui Mateikui už atliktą programą bažnyčioje ir pokylio metu;

Gražinai Jezukaitenei už mėniskai sukurta adresą ir gimtadienio tortą;

Broliams kunigams už atsilankymą ir koncelebraciją, o ypač Šv. Kazimiero misijos vedėjui kun. Vytautui Zakarui, OFM;

Mano giminėms, mane šia proga prisiminusiems ir savo dalyvavimu mano džiaugsmą padidinusiems.

Organizacijoms ir asmenims, mane laiškais bei telegramomis šios sukakties proga sveikinus;

Mieliems tautiečiams, taip gausiai dalyvavusiems bažnyčioje ir vaišėse. Jūs pripildėte mano širdį džiaugsmu.

Dėkoju visiems. Tegu Aukščiausias Jus laimina!

Jūsų

Prel. Jonas Balkūnas, P.A.

Kun. A. Baltrušūno sukaktis

Šiomet sukanka 50 metų, kai kunigu buvo įšventintas Antanas Baltrušūnas, buvęs Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas. Dabar jis yra jau pensijoje, bet mieliai padeda vietos klebonui kun. Albertui Kontautui, dalyvauja lietuvių renginiuose, yra BALF'o direktoriumi. Jubiliejinės mišias jis aukos gruodžio 20 d. 3 val. popiet, Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. Tuoj po mišių pagerbimo banketas vyks Lantara restorane Randolphe.

Komp. J. Gaidelio mirties sukaktis

Ateinančių metų sausio 6 sukaks jau penkeri metai, kai mirė komp. Julius Gaidelis. Sukaktį paminės jo vestas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras sausio 10. Minėjimas bus trijų dalių: 1) speciali programa per Laisvės Varpą, 2) 10 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Brocktone mišios už komp. Juliaus Gaidelio sielą, 3) tuoj po mišių salėje po bažnyčia iškilingas susirinkimas, kuriame bus paryškintas komp. Juliaus Gaidelio vaidmuo ir įnašas mūsų kultūriniam gyvenime, o meninę programą atliks jo vestas choras ir sekstetas.

Sukakčių koncertas

Ateinančių metų kovo 13 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje Laisvės Varpas rengia koncertą, kuriuo bus paminėtos dvi sukaktys: tai Laisvės Varpo veiklos 34-rių metų ir Lietuvių Fondo 25-rių metų.

Koncerto programai atlikti pakviesti: sol. Birutė Vizgirdienė iš Los Angeles, sol. Ričardas Daunoras iš V. Vokietijos ir pianistas dr. Saulius Cibas iš Bostono.

Tai bus 58-tas Laisvės Varpo kultūrinis renginys.

PLJ kongreso reikalai

Laisvės Varpo radijas lapkričio 15 d. laidoje daug laiko skyrė šeštojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalams. Jis reikšmingas dar ir tuo, kad vyks tolimoje Australijoje. Tuo atkreipiamas dėmesys į mūsų jaunimą, atsidūrusį nuošalesniuose pasaulio kraštuose.

Paruošta plati kongreso programa rodo, kokių uolumu ir rūpestingumu Australijos lietuvių jaunimas sutiks kitų kraštų mūsų jaunimo atstovus. Tokių kongresų įtakoje laisvojo pasaulio lietuvių jaunimas bręsta platesnei lietuviškai veiklai, ruošiasi ateities darbams.

Susitikimas su K. Bradūnu

Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius lapkričio 15 So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos antro aukšto salėje surengė poeto Kazio Bradūno poezijos recitalį ir lietuvių parodą.

Tai sudarė įdomią kultūrinę atgaivą, į kurią susirinko gana daug Bostono ir apylinkių lietuvių, kurie domisi mūsų kultūriniais reikalais.

Recitalį atidarė ir apie lietuviškas lėles kalbėjo skyriaus pirmininkė Saulė Šatienė, informaciją apie Kazi Bradūną kaip redaktorių patiekė dr. Juozas Girmius, o nueitą poezijos kelių nušvietė pats poetas Kazys Bradūnas, paryškindamas savo poezijos leidinius ir paskaitydami.

Netikiu, kad iš pikto žmogaus geras būtų — Tu aną tepsį sviestu, o jis kvep degutu.

Dionizas Poška

mas iš kiekvieno jų atitinkamus pavyzdžius.

Ilgoka programa išklausyta dideliu dėmesiu, kuris reikštas taip pat lietuvių parodai, surengtai eksponatais, gautais iš okupuotos Lietuvos.

Poetui Kaziiui Bradūnui minint 70-ąjį gimtadienį, renginio organizatorės jį pasveikino ir apjuosė tautine juosta.

Tautodailės paroda

Brocktono Sandaros salėje spalio 10 įvyko tautodailės ir rankdarbių paroda. Ji buvo gausi eksponatais, įvairi ir įdomi.

Parodoje su savo eksponatais dalyvavo Elzbieta Ribokienė ir Irena Radzevičiūtė iš Brocktono, Jonas Gedraitis iš Norton, Regina Petrutienė, Irena Treinienė ir Irena Končiuvienė iš Cape Codo.

Parodoje dar buvo išstatyta labai daug Onos Radzevičienės ir kitų turimų gintaro dirbinių, audinių ir medžio drožinių iš okupuotos Lietuvos.

Parodoje Elzbieta Ribokienė demonstravo juostų audimą, Irena Radzevičiūtė — margučių marginimą ir t.t.

Parodą suorganizavo adv. William Priubauskas. Jos lankytojų tarpe buvo daug čiagimių, kurie ieško savo kilmės šaknų.

Knyga apie Vilniaus okupaciją

Petras Viščinis, Laisvės Varpo radijo vedėjas, spalio 18 klausytojus supažindino su Lenkijoje išleista lenkų kalba dr. Broniaus Makauskos knyga apie Vilniaus okupaciją (Bronisław Makowski "Litwini w Polsce 1920 - 1939" — Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1986). Tai autoriaus disertacijos santrauka.

Šios mokslinės knygos autorius yra sąmoningas lietuvis, kilęs nuo Seinų, baigęs Varšuvos universitete istorijos fakultetą. Jo ir jo žmonos Živilės sūnų pakrikštijo vysk. Paulius Baltakis, kai jis lankė Punsko ir kitus Lenkijos lietuvius.

Knygoje rašoma apie Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą 1920 - 1939, kad kraštą buvo okupavusi Lenkija. Autorius panaudojo gausią archyvinę medžiagą, saugomą Lenkijoje ir Lietuvoje, skelbtus šaltinius, lenkų ir lietuvių periodiką, atsiminimus ir gausią mokslinę literatūrą (monografijas, studijas, politinius raštus), išleista Lietuvoje, Lenkijoje ir užsienyje.

Knygoje yra šeši skyriai. Įdomios knygos statistinės lentelės ir žemėlapis, kuriame nurodyti lietuvių gyventi plotai, nuotraukos.

Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą Lenkijos okupacijoje autorius atkūrė vaizdžiai ir gana tiksliai. Tai patvirtintų kiekvienas tos okupacijos lietuvis, kuriam teko gyventi, veikti ir patirti visus 1920 - 1939 m. Lenkijos okupacijos Vilniuje išdaigas. Knygoje pasitaiko tik smulkių netikslumų.

Negausioje mūsų literatūroje apie Lenkijos okupaciją Vilniuje ir jo krašte išleistoji knyga sudaro reikšmingą įnašą, atliktą lietuviu, kuri tėvai tą okupaciją pergyveno.

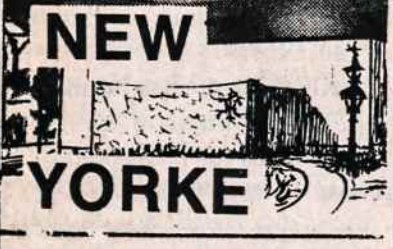
RENGINIAI

Gruodžio 19 d. Šv. Petro lietuvių parapijos salėje tradicinė Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

Sausio 10 Brocktone komp. J. Gaidelio 5 metų mirties sukakties minėjimas. 10 val. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje mišios. Po jų parapijos salėje minėjimas. Rengia parapijos choras.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

DARBININKAS

NEW YORK

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administracija.....(718) 827-1351

Spaustuė.....(718) 827-1350
Vienuošas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį gruodžio 5, šeštadienį, Jaunimo Sąjungos koncertas ir šokiai. Programą atlieka Darius Polikaitis ir jo vadovaujama grupė "Aš čia gyva". Po programos šokiai, kuriems groja Brolių Kezių orkestras.

NY Jaunimo Sąjunga gruodžio 5, šį šeštadienį, Kultūros Židinyje rengia koncertą, kad galėtų paremti pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris bus Australijoje. Šio koncerto programą atliks Darius Polikaitis ir "Aš čia gyva" grupė. Koncerto pradžia 8 v. v.

Apreiškimo parapijos choras savo kalėdinį pobūvį rengia gruodžio 13, sekmadienį, po 11 val. mišių Apreiškimo parapijos salėje. Choriškai ir jų draugai kviečiami dalyvauti. Auka 12 dol. asmeniui. Registravimas pas choro narę Nijolę Baltrulionienę 297-0991.

Gruodis — lietuviškos spaudos mėnuo. Tokį mėnesį paskelbė JAV LB Kultūros Taryba. Visi prašomi paremti lietuvišką spaudą auka ir taip pat surasti naujų skaitytojų. Ypač prašoma į skaitytojų eiles įtraukti kuo daugiau jaunimo (žūr. vedamąjį).

Su šiuo numeriu pradėdame spausdinti kalėdinius sveikinius. Prašome savo bičiulius bei draugus šventinių progų pasveikinti per laikraštį.

Kario žurnalo 10 numeris jau išspausdintas pranciškonų spaustuve, segamas ir šią savaitę bus pasiųstas skaitytojams. Žurnalą redaguoja Balys Raugas, administruoja Alfonsas Samušis.

Alės Rūtos knyga "Margu rašto keliu", laimėjusi Darbininko premiją, galutinai parengta platinimui. Knygos aplanką, viršelį ir titulinį puslapį padarė autorės vyras architektas Edmundas Arbas.

Į Chicago, kur buvo minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis, buvo išvykę vysk. Paulius Baltakis, OFM, Petras Ažuolas, vyskupo sekretorius, ir Gintė Damušytė, Lietuvių Informacijos Centro vedėja.

Aleksandras Vakselis, LB NY apygardos valdybos pirmininkas, su žmona Irena buvo išvykę į St. Petersburgą, Fla., kur lapkričio 13 - 15 vyko Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas. Tai buvo jo dvidešimtoji kelionė į tokius tarybos posėdžius. Po posėdžių nuvyko į Juno Beach, Fla., aplankyti savo giminaitės Paulinos Baniūnienės.

Joe Thomas, žinomas lietuvių muzikantas, su savo orkestru grojęs vestuvėse, Naujų metų sutikimuose, dabar išleido lietuviškų šokių kasetę. Kasetė gausi Darbininko administracijos. Jos kaina — 10 dol.

Dail. Marytė Gaizutienė, iš Chicago, kurios keramikos darbų paroda Kultūros Židinyje buvo lapkričio 21 - 22, vieną menišką vazą padovanojo A. Galdiko vardo galerijai. Galerijos vadovybė dailininkei nuoširdžiai dėkoja.

Dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai iš Clevelando buvo atvykę pas dr. Ameliją ir Antaną Matulaičius čia praleisti Padėkos dienos savaitgalį. Lenkauskų dukra Sigutė yra iškėjęsi už Matulaičių sūnaus Jono. Palydėti Antano Matulaičio, jie apsilankė Darbininko redakcijoje. Čia Milda Lenkauskienė supažindino su savo darbų planais. Jai yra pavesta suorganizuoti pasaulio lietuvių kultūros kongresą kitais metais Toronte. Jau yra suverbavusi pagrindinius sekcijų organizatorius, angažavusi nemažą žmonių. Ji prašė, kad Darbininko laikraštis garsintų kultūros kongresą, kad sukeltų kuo didesnę susidomėjimą pačiu kongresu. Taip pat svečiai apžiūrėjo ir A. Galdiko vardo galeriją. Lenkauskai iš Clevelando buvo atvykę trečiadienį, o išvyko sekmadienį, lapkričio 29.

Eglė Žilionytė - Dūdėnienė, JAV LB Tarybos narė, gyvenanti Manhattane, buvo išvykusi į St. Petersburgą, Fla., kur lapkričio 13 - 15 dalyvavo JAV LB tarybos suvažiavime.

Darbininko 1988 metų kalendorius visiems skaitytojams išsiųstas lapkričio 10. Spalvotame viršelyje — prisiminimas iš Lietuvos krikšto 600 metų sukakties ir palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio iškilmų Romoje. Kas norėtų gauti daugiau kalendoriaus egzempliorių prašomas kreiptis į administraciją, pridedant bent 4 dol. auką už kiekvieną kalendorių. Ypatinga padėka skaitytojams, kurie, suprasdami sunkią lietuviškos spaudos padėtį, už kalendorių prideda ir stambesnę auką. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Sieninis kalendorius 1988 metais su kasdien nuplėšiamais lapukais, papuoštas spalvotų vytim, išleistas Londone "Nidos" spaudos klubo, gaunamas ir Darbininko Administracijoje. Nuplėšiamų lapukų antro pusėj kasdien duodama ar tai lietuvių rašytojų ar poetų kūrybos ištraukos, primenamos sukaktys. Kalendoriaus kaina su persiuntimu 10 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdų ir Naujų Metų šventėms artėjant, skaitytojai kviečiami sveikinti savo draugus ir pažįstamus per Darbininką, atsiunčiant pageidaujamą tekstą ir aukų spaudai paremti.

Tradicionius jaunimo šokius rengia NY Jaunimo Sąjunga gruodžio 25, Kalėdų dieną, 8 v. v. Kultūros Židinyje. Visas jaunimas iš anksto kviečiamas.

Rygos demonstracijas prisiminė savo vedamajame Daily News dienraštyje lapkričio 28, šeštadienio laidoje.

Marytė Kuncienė - Matulaitytė iš Buenos Aires, Argentinos, buvo atvykusi pas savo tėvelius dr. Ameliją ir Antaną Matulaičius, kad drauge su visa gimi- ne galėtų dalyvauti Padėkos dienos pietuose. Marytė anksčiau gyveno Woodhavene. Ištekėjusi už Kuncos, kuris pastoviai gyvena Argentinoje, ir ji ten išvyko.

Iš Metropolitan operos rūmų gruodžio 5, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet per radiją bus transliuojama Giacomo Puccini opera "Tosca". Pagrindiniai solistai: Hildegard Behrens, Ermanno Mauro, Cornell MacNeil. Diriguoja Christian Badea. Gruodžio 12, ateinantį šeštadienį, 2 val. popiet bus transliuojama W. A. Mozart opera "Die Entführung aus dem Serail".

Marytė Šalinskienė, Shalins Funeral Home savininkė, žinoma lietuviškų reikalų ir darbų rėmėja, yra nuoširdi Darbininko rėmėja. Jų sustiprinimui atsiuntė 100 dol. auką. Administracija nuoširdžiai dėkoja savo geradariui.

Edward V. Zunar is Wolaston, Mass., yra vienas iš tų Darbininko skaitytojų, kurie paramą spaudai stengiasi ne tik išlaikyti, bet nori dar padidinti. Šiemet su prenumerata jis atsiuntė 40 dol. Didelis jam ačiū.

Ekskursiją į Vieną, Budapeštą, Zagrebą, Dubronviką ir Stebuklingą Medjugorje viet 1988 gegužės 19 organizuoja "Draugo" dienraštis. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, Tel. 312 238 - 9787.

Kelionę į Pietų Ameriką 1988 balandžio 20 organizuoja "Laiškai Lietuviams" žurnalas. bus aplankyta Rio de Janeiro, Sao Paulo, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, Tel. 312 238 - 9787.

Lietuvaitė gali slaugyti sergančius, senelius ar pabūti su tais, kurie jaučiasi vieniši. Skambinti tel. 718 441 - 4491.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga savo draugus ir pažįstamus galite sveikinti per Darbininką, pridėdami spaudai paremti auką. Siųsdami sveikinimo tekstą, nelaukite paskutinių dienų prieš šventes, nes tada Jūsų artimieji nebespės gauti laikraščio su Jūsų sveikinimu laiku.

Kalėdinių atvirukų su lietuvišku sveikinimo tekstu galima gauti Darbininko administracijoje. Atvirukų yra keturių rūšių, 10 atvirukų su persiuntimu kainuoja 7 dol.

Graži kalėdinė dovana, kuri gavėjui jus primins per ištisus 1987 metus, tai Darbininko (arba Bridges — anglų kalba) metinė prenumerata. Naujiems skaitytojams Darbininkas, 15 dol. Bridges — 10 dol. užsakykite dar šių laikraščių neskaitantiems.

Išnuomojamas 5 kambarių butas pirmame aukšte prie pat Highland Parko. gali būti ir su vaikais. Mėnesiui nuoma tik 450 dol. skambinti dieną (kalbant angliškai) 277 - 4177, vakarais 5:30 - 9:30 val. (kalbant lietuviškai). Vienas asmuo ieško saulėto ir šilto buto Richmond Hill, Woodhaven ar Maspetho apylinkėse. Skambinti vakarais 718 894 - 2812.

COMPANION for elderly woman. 5 days — light cooking — good salary. Tel. (weekdays) 1-212-306 - 0642.

Mrs. Ann Warkala iš Long Island City, N.Y., dosni daugelio metų rėmėja, dabar paramą savo laikraščiui padidino, atsiųsdama su metine prenumerata 50 dol. Padėka ir garbė nuolatinei lietuviškos spaudos palaikytojai.

John Shatas iš Waterbury, Conn., pastoviai rėmęs Darbininką, šalia prenumeratos atsiuntė 30 dol. auką. Didžiulį turėdami tokių pastovių spaudos rėmėjų.

A. B. Claveckas, M.D., iš Evergreen Park, Ill., didelis lietuviškos spaudos rėmėjas, Darbininkui stiprinti atsiuntė 100 dol. Didelis ačiū už dėmesį ir auką.

Kalėdinių meniškų atvirukų yra išleide ir skautai akademikai. Jų yra keturių rūšių. 10 atvirukų su persiuntimu tik 9 dol. Galima gauti ir Darbininko administracijoje.

Kun. Alfonsas Petraitis iš Putnam, Conn., atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 40 dol. Tai ištikimas lietuvių spaudos rėmėjas, kuris per daugelį metų remia Darbininką. Administracija ištikimam bičiuliui labai dėkoja.

Kun. Paulius Sabulis iš Waterbury, Conn., geras Darbininko bičiulis, ir šiais metais vietoj reguliarios sumos atsiuntė 50 dol. Ačiū spaudos palaikytojui.

Gediminas Rajeckas iš Maspeth, N.Y., rėmęs Darbininką didesne ar mažesne auka, su prenumerata atsiuntė 50 dol. Labai ačiū už spaudos palaikymą.

Jonas Gailevičius iš Baltimore, Md., su metine prenumerata atsiuntė 40 dol. Dosnių prenumeratorių dėka Darbininkas tębegyvuoja, nors skaitytojų skaičius ir yra sumažėjęs.

Stasė ir Petras Rasimai, a. a. Janis Stana mirus, reiškia gilią užuojautą dukrai Gertrūdei Nakutavičienei ir jos šeimai. Velionio atminimui Kultūros Židiniui skiria 25 dol. auką. Židinio administracija už auką dėkoja.

Peter Juška iš Clearwater, Fla., savo paramą Darbininkui žymiai padidino — atsiuntė 50 dol. Šitokių pasišventėlių aukos duoda vilties, kad New Yorke Darbininkas dar ilgai galės išsilaikyti.

PAMINĖTA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

(atkelta iš 7 psl.)

pagerbti stebuklo ir tų stebukladarių savanorių kurie savo kraują iškovojo laisvę Lietuvai... Po konsulo kalbos buvo pagerbti, mūs aplinkumoje gyvenantieji savanaoriai: Petras Jurgėla, Jonas Jankus ir Klaipėdos sukilimo dalyvis Alfonsas Koncė. Minėjime dalyvavo tik sav. Jonas Jankus.

Sekė eiliraštis, kurį paskaitė šeštadieninės Maironio mokyklos mokinė Rasa Adams. Ji skaitė B. Brazdžionio eilėraštį "J amžių kalnus". Tolimesnei programos daliai Rasa ir vadovavo, pakviėsdama svečių iš Floridos Vilių Bražėną paskaitai. Paskaitininkas savo paskaitoje bandė nužymėti naujesnius kelius, priemones ir metodus lietuviškajai veiklai pagyventi. Paskaita, užsitęsusi gerą valandą, ne visų klausytojų buvo vienodai suprašta ir priimta su atsargiais rezervais.

Po paskaitos Vida Jankauskienė paskaitė tris eilėraščius: "Motinos rauda" ir "Kristaus žodžio sula" — H. Nagys ir "Vakaras ant keturių kantonų ežero" — Maironis. Toliau T. Alinskas perteikė ištrauką iš Balio Sruogos parašytos dramos ketvirtos veiksmo "Kazimieras Sapiega". Šią netrumpą ir nelengvą ištrauką T. Alinskas perteikė mintinai, tuo pademonstruodamas savo neeilinę atmintį.

Minėjamą uždrant Al. Samušs pakvietė visus sugiedoti "Lietuva brangi".

Po to susirinkusieji į minėjamą (o jų buvo apie 150) dar ilgai nesisikirstė, šnekučiavo, diskutavo ir vaišinosi. Buvo ir stalas, apdėtas knygomis, kurios daugumoje buvo karinio pobūdžio. Kai kurie jas ir įsigijo.

Minėjimas, kurį rengė New Yorko Ramovėnai, Birutietės, Šauliai ir šaulės buvo pavyzdin- gai pravestas. Vienintelis minusas tai šalta salė ir dar šaltesnės geležinės kėdės.

p. palys

SVEIKINIMAI ŠVENČIŲ PROGA

Rasa ir Henrikas Miklai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir Naujaisiais 1988 Metais. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui paremti.

A. Brazinskas, So. Orange, N.J., jau eilę metų atsiunčias po 100 dol. Darbininkui, šiemet su šventiniais sveikinimais Darbininkui ir vyskupo fondui paskyrė po 200 dol. Labai nuoširdžiai dėkojame.

Aleksandras ir Genovaitė Radžiai sveikina savo draugus su Kristaus gimimo švente ir Naujaisiais Metais, linkėdami džiaugsmo ir Dievo palaimos.

Kun. A. Račkauskas, Sunny Hills, Fla., sveikindamas su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais, atsiuntė 50 dol. auką. Ačiū labai.

Marcelė Carolis, Miami Beach, Fla., atnaujindama Darbininko prenumeratą ir sveikindama su artėjančiomis šventėmis, atsiuntė 75 dol. Nuširdus ačiū mielai rėmėjai.

Dr. Regina ir Kazimieras Čiurliai Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikina savo bičiulius ir pažįstamus, linki linksmai ir jaučiai praleisti šventes ir daug laimės bei sėkmės Naujuose metuose. Ta proga skiria auką Darbininkui.

Veronika Gudienė, Jamaica, N.Y., sveikina savo artimuosius bei pažįstamus ir linki gražių Šv. Kalėdų ir sveikų bei laimingų 1988 metų.

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

NAUJI METAI

NAUJI METAI

NAUJI METAI KULTŪROS ŽIDINYJE

IŠVAKARIŲ BALIŲ RENGIA

MAIRONIO MOKYKLA ir LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

Pradžią gruodžio 31, 9 val. vakare. Pabaiga 1988 metais lėlimo auka 30 dol. asmeniui šilta vakarienė, šampanas, šokių muzika gros modernus lietuvių orkestras

Stalus prašoma iš anksto užsisakyti pas:

ŽIVILĖ JURIENĖ - 718 - 441 - 7831
AUŠRĄ GARBAUSKIENĖ - 516 - 694 - 2471
VITĄ MATUSAITIENĖ - 201 - 994 - 1229
GIEDRĘ STANKŪNIENĖ - 203 - 661 - 2654

- ŠIEMET VISI NAUJUS METUS SUTINKA KULTŪROS ŽIDINY -

NEW YORKO STUDENTŲ ATEITININKŲ DRAUGOVĖ rengia

ŽIEMOS STOVYKLĄ

gruodžio 26 — sausio 2 Neringos stovyklavietėje Vermonte.

Informacijos reikalais skambinti:

Audrei Lukoševičiūtei 718 849-6083
Laurai Šatinskaitei 516 364-8783